

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

OLYMPIJSKÉ KANÁLY PRO SLALOM NA DIVOKÉ VODY

A JEJICH VYUŽITÍ PO SKONČENÍ HER

Diplomová práce

(bakalářská)

Autor: Hana Davidová, rekreologie

Vedoucí práce: RNDr. Jiří Kratochvíl

Olomouc 2013

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Hana Davidová

Název bakalářské práce: Olympijské kanály pro slalom na divoké vodě a jejich využití po skončení her

Pracoviště : rekreologie

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jiří Kratochvíl

Rok obhajoby bakalářské práce: 2013

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá analýzou současného využití vodních kanálů, které byly vybudovány pro olympijské hry. Slalom na divoké vodě byl součástí programu OH v Mnichově 1972, Barceloně 1992, Atlantě 1996, Sydney 2000, Athénách 2004, Pekingu 2008 a Londýně 2012 a pro všechny tyto hry byly postaveny umělé slalomové dráhy. Cílem práce je zhodnotit, jak jsou tyto kanály využívány dnes, a to jak z hlediska profesionálního, tak rekreačního.

Klíčová slova: Olympijské hry, kanoistika, slalom na divoké vodě, umělé slalomové dráhy, Mezinárodní kanoistická federace

Souhlasím s publikováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Hana Davidová

Title of the thesis: Olympic Canoe Slalom Venues and their use after the Games

Department: recreology

Supervisor: RNDr. Jiří Kratochvíl

The year of presentation: 2013

Abstract: This thesis analyzes the current use of canals, which were built for the Olympic Games. Canoe slalom was part of the Olympic Games in Munich 1972, Barcelona 1992, Atlanta 1996, Sydney 2000, Athens 2004, Beijing 2008 and London 2012 and for all of these games artificial whitewater courses were built. The aim of this thesis is to assess how these channels are being used today, both in terms of professional and recreational.

Keywords: Olympic Games, canoeing, whitewater slalom, artificial whitewater courses, International Canoe Federation

I agree with lending this thesis within the library services.

Prohlá-uji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně pod vedením RNDr. Jiřího Kratochvíla, uvedla jsem všechny použité materiály a odborné zdroje a dodržela všechny zásady vědecké etiky.

V Olomouci: červen 2013

í í í í í í í í í í í í í í í í .

Děkuji RNDr. Jiřímu Kratochvílovi za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování bakalářské práce.

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Pohled poznatk	9
2.1 Olympijské hry.....	9
2.1.1 Olympijské hnutí.....	9
2.1.1.1. Mezinárodní olympijský výbor (MOV).....	10
2.1.1.2 Národní olympijské výbory National Olympic Committees (NOCs)	11
2.1.1.3 Mezinárodní sportovní federace (MSF)	12
2.1.2 Olympijské dictví.....	12
2.2 Kanoistika.....	13
2.2.1 Slalom na divoké vod	14
2.2.1.1 Slalom na divoké vod na OH.....	15
2.2.2 Mezinárodní kanoistická federace (ICF).....	16
2.2.2.1 Hlavní mezinárodní soutěže ve vodním slalomu pořádané ICF	16
2.2.3 Umělé slalomové dráhy (USD).....	17
2.2.4 Kanoistika z rekreologického hlediska	20
2.3 Charakteristika jednotlivých olympijských vodních kanál	21
2.3.1 OH v Mnichov 1972	21
2.3.2 OH v Barcelon 1992	22
2.3.3 OH v Atlant 1996.....	23
2.3.4 OH v Sydney 2000	24
2.3.5 OH v Athénách 2004	25
2.3.6 OH v Pekingu 2008	26
2.3.7 OH v Londýn 2012	27
3. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	28
3.1 Cíl práce.....	28
3.2 Úkoly práce.....	28
4. METODIKA.....	29
5. VLASTNÍ VÝSLEDKY PRÁCE	31
5.1 Augsburg	35
5.2 La Seu d'Urgell	36
5.3 Ocoee.....	37
5.4 Penrith	38

5.5 Athény	39
5.6 Shunyi.....	39
5.7 Lee Valley.....	40
6. ZÁV R	45
7. SOUHRN	45
8. SUMMARY	46
9. REFEREN NÍ SEZNAM.....	47
10. P ÍLOHY.....	54

1. Úvod

Olympijské hry (dále jen OH) jsou bezpochyby jednou z nejvýznamnějších světových událostí, kterou každé dva roky netrpělivě vyhlíží jak sportovci, tak i divácká veřejnost, neboť kromě sportu zasahuje výrazně i do dalších oblastí života. Každé OH trvají sice jen pár týdnů, jejich příprava ale zabere několik let a olympijský odkaz (většinou pozitivní, ale existují i odkazy negativní) přetrvává po mnoho let po skonění her. Trendem moderních OH v posledních dekádách jsou stále stoupající náklady na realizaci her, jelikož každé z poadatelských měst se chce do historie zapsat jako to nejlepší a přitom ekonomicky tak vysoko nasazenou látku z her přechází olympiády. Významnou část rozpočtu tvoří výstavba a rekonstrukce sportovišť, přičemž právě vybudování umělé slalomové dráhy patří k těm nejvyšším položkám. Proto by bylo hostitelské město smysluplné využívat i po skonění her a tím tak vykompenzovat jejich drahou realizaci. Zda tomu tak je, si nejmá za cíl zkoumat tato práce.

Toto téma jsem si vybrala z toho důvodu, protože mi přijde zajímavé hlouběji se podívat na problematiku, jak dokážou města a země využívat olympijského odkazu, který mají po skonění her k dispozici. Období přípravy na OH je pečlivě sledováno celým světem, ale o to, co se se sportovišti stane potom, se světová veřejnost už příliš nezajímá. Právě umělé vodní kanály tvoří co se týče sportovišť velmi výraznou část nákladů a proto by právě ony v prvé řadě neměly chátrat. Kromě toho je dnes kanoistika velmi populární sport, a to jak celosvětově, tak v České republice, neboť naši závodníci patří dlouhodobě ke světové špičce.

Tato bakalářská práce si tedy klade za cíl analyzovat současné využití umělých vodních kanálů, které byly postaveny pro účely letních olympijských her. Slalom na divoké vodě byl do programu her zařazen poprvé v roce 1972 v Mnichově, ale pro velkou finanční náročnost budování umělé slalomové dráhy se v následujících letních olympijských hrách již neobjevil. Vrátil se až po 20 letech na hry v Barceloně a od té doby je slalom na divoké vodě opět součástí olympijského programu. Finanční náklady jsou sice stále vysoké a v Sydney v roce 2000 mělo být proto přehodnoceno tento sport opět zrušit, rostoucí divácká atraktivita a lobbying ze strany Mezinárodní kanoistické federace ho však dokázaly na hrách udržet.

Po skonění OH často nastává problém, jak nově vybudovaná či zrekonstruovaná sportoviště naleznou adekvátní využití a chátrají. Proto je třeba jejich budování a následné využívání plánovat dopředu, což u tak velkých investic jako je výstavba umělých kanálů platí dvojnásob. Záměrem této práce je tedy zjistit, zda se olympijským městem dá i využívat

olympijského d dictví a sportovní adekvátn vyuffít, anebo jim –lo spí-e o to zviditelnit se b hem her a na návratnosti investic jim afl tak nezáleželo.

Hlavní výzkumná otázka tedy zní: **Do jaké míry jsou vyuffívány um lé vodní kanály po skon ení olympijských her?**

Výzkum bude probíhat stanovením ur itých kritérií, která budou srovnána v rámci jednotlivých m st, kde byly um lé kanály pro olympijské hry vystav ny, tedy Mnichov (Augsburg), Barcelona (La Seu d'Urgell), Atlanta (Ducktown), Sydney (Penrith), Athény, Peking (Shunyi) a Londýn (Hertfordshire). Jednotlivé výsledky pak budou srovnány mezi sebou, zhodnoceny a podrobn ji rozebrány v záv re né ásti práce.

2. Pohled poznatk

2.1 Olympijské hry

Novodobé olympijské hry jako mezinárodní sportovní soutěže mají svůj základ a vzor v antických olympijských hrách konaných ve starověkém Řecku. Správné označení pro letní OH jsou hry olympiády, nebo pojem šolympiáda neznamena hry samotné, ale tyto letní a zimní období mezi nimi a sluje se římskými číslicemi. Nazývat OH olympiádou tak není zcela správné, i když dnes užívané. Proto se hry olympiády, tedy letní OH, označují římskými číslicemi postupně po 4 letech a to bez ohledu na to, jestli se hry v tomto období opravdu konaly, či nikoli. To byl případ her v letech 1916, 1940 a 1944, které se kvůli světovým válkám neuskutečnily. Poslední letní OH v Londýně tak byly hry XXX. olympiády, i když samotných her bylo jen 27 (Kosík, 2010, 26).

2.1.1 Olympijské hnutí

Olympijské hnutí spolu s Mezinárodním olympijským výborem (MOV) byly oficiálně založeny 23. června 1894 na mezinárodním kongresu v Paříži. Samotná myšlenka olympismu vzala od Francouze Pierre de Coubertina, jenž se zasloužil o obnovení olympijských her, které se ve své novodobé podobě pořádají od roku 1896.

Olympijská charta definuje Olympijské hnutí jako *šsvornou, organizovanou, všeobecnou a trvalou innot v-ech jednotlivc a uskupení inspirovaných hodnotami olympismu, uskutečňovanou pod vedením MOV, jako nejvyššího orgánu. Je rozšířeno na p ti kontinentech. Jeho vyvrcholením je účast sportovc celého světa na velkém sportovním festivalu, na olympijských hrách. Jeho symbolem je p t propojených kruh .o* (Mezinárodní olympijský výbor, 2004). Hlavním cílem olympijského hnutí podle charty je *p íspívat k vytváření mírovějšího a lepšího světa výchovou mládeže prostřednictvím sportu, provozovaného v souladu s olympismem a jeho hodnotami* (Mezinárodní olympijský výbor, 2004).

Olympijské hnutí se skládá ze tří základních složek: Mezinárodního olympijského výboru (MOV), Mezinárodní sportovní federace (MSF) a Národních olympijských výborů (NOV), které fungují ve všech zemích účastnících se her. Dalšími důležitými složkami jsou Organizační výbor olympijských her (Organising Committee of the Olympic Games, OCOG),

který má za úkol zajistit po adatelství v dané zemi, tedy p edev-ím zabezpe it finance na pokrytí náklad a zároveň vygenerovat z po ádání zisk, dále národní asociace, jednotlivé kontinentální organizace (nap . Olympijská rada Asie ó OCA aj.), pokud dodrflují olympijskou chartu a jsou schválené MOV, dále pak kluby a osoby spadající pod MSF a NOV, tedy v-ichni sportovci, ale i funkcioná i, rozhod í, trené i a dal-í (Olympic.org, 2013a).

2.1.1.1. Mezinárodní olympijský výbor (International Olympic Committee)

MOV je z právního hlediska mezinárodní nevládní nezisková organizace. Hlavní sídlo bylo p vodn v Pa ífi, od roku 1915 bylo ale p esunuto do Lausanne ve Švýcarsku. Olympijská charta (Mezinárodní olympijský výbor, 2004) definuje roli MOV následovn :

- povzbuzuje a podporuje rozvoj sportovní etiky i principu dobré správy a výchovu mládefle prost ednictvím sportu a v nuje úsilí na zaji- ování toho, aby ve sportu vládl duch fair-play a bylo zakázáno násilí;
- povzbuzuje a podporuje organizaci, rozvoj a koordinaci sportu a sportovních sout flí;
- zabezpe uje pravidelné konání olympijských her;
- spolupracuje s p íslu-nými ve ejnými a soukromými organizacemi a ú ady s cílem zapojit sport do slufleb lidstva, a tím podporovat mír;
- usiluje o posílení jednoty olympijského hnutí, o ochranu jeho nezávislosti a zachování autonomie sportu
- vystupuje proti ve-kerým formám diskriminace v olympijském hnutí;
- povzbuzuje a podporuje zlep-ení postavení flen ve sportu na v-ech úrovních a ve v-ech strukturách, tak aby byl uplatn n princip rovnosti pohlaví;
- ídí boj proti dopingui ve sportu;
- povzbuzuje a podporuje opat ení na ochranu zdraví sportovc ;
- vystupuje proti jakémukoliv politickému nebo komer nímu zneuffití sportu a sportovc ;
- povzbuzuje a podporuje snahy sportovních organizací a státních orgán o zaji-t ní profesionální a sociální budoucnosti sportovc ;
- povzbuzuje a podporuje rozvoj sportu pro v-echny;

- povzbuzuje a podporuje zodpovědný přístup k problémům životního prostředí, podporuje udržitelný rozvoj ve sportu a vyžaduje, aby se olympijské hry konaly v souladu s těmito zásadami;
- podporuje pozitivní odkaz olympijských her v hostitelských městech a hostitelských zemích;
- povzbuzuje a podporuje iniciativy spojující sport s kulturou a výchovou;
- povzbuzuje a podporuje aktivity Mezinárodní olympijské akademie a dalších institucí, které se věnují olympijské výchově.

MOV organizuje olympijské hry a olympijské hry mládeže každé čtyři roky v létě a v zimě. První hry pod patronátem MOV byly pořádány, jak již bylo zmíněno výše, v roce 1896 v Aténách, první zimní olympijské hry se odehrály v roce 1924 ve francouzském Chamonixu. Až do roku 1992 byly zimní i letní olympijské hry pořádány ve stejném roce, po tomto datu přesunula MOV konání zimních her dva roky po letních, aby se ulehčilo plánování těchto akcí a vylepšila finanční rovnováha MOV, který má v letech pořádání her vždy vyčíslený příjem. První letní olympijské hry mládeže se konaly v Singapuru v roce 2010 a první zimní v Innsbrucku v roce 2012 (International Olympic Committee, 2012a).

2.1.1.2 Národní olympijské výbory (National Olympic Committees)

Hlavním posláním NOV je rozvíjet, podporovat a chránit olympijské hnutí ve svých zemích. NOV, které působí v současnosti ve 204 státech, podporují základní principy olympismu ve sportu na národní úrovni, inspirovají k rozvoji sportovců a sportu obecně, a to od rekreačního až po profesionální. Práci NOV je také zajistit, aby se sportovci z jeho země účastnili olympijských her, protože jen NOV má možnost vybrat a povolit týmům a závodníkům start na hrách (International Olympic Committee, 2012a).

NOV hraje také důležitou roli při výběru měst ucházejících se o pořádání her. Před tím, než se město dostane do úředního výběru kandidátských měst, musí projít výběrovým řízením pořádaným NOV ve své zemi. Následně může NOV předat MOV oficiální žádost města o pořádání her (Olympic.org, 2013b).

2.1.1.3 Mezinárodní sportovní federace (MSF)

MSF jsou mezinárodní nevládní organizace zodpovědné za integritu daného sportu na mezinárodní úrovni. Tyto vrcholné sportovní orgány zajišťují v mezinárodním měřítku zejména koordinaci činnosti v rámci příslušných sportovních odvětví a pravidelné pořádání soutěží. MSF spolupracují s přípravou olympijských kongresů, podílí se na činnosti komisí MOV a řídí technické provedení daného sportu při OH (Těkr, 1995, 9).

2.1.2 Olympijské dědictví

Olympijské hry mají schopnost vytvořit dlouhodobě trvající přínosy, které mohou výrazně změnit komunitu, její obraz a infrastrukturu. Součástí s tím, jak rostla důležitost a prestiž her, rostl i jejich dopad na pořádácké město i zemi. Proto se města, která mají zájem hostit tuto světovou událost, stále více zajímají i o to, co jim po ukončení her zůstane pro obyvatele a vyvíjejí pořádáctví jako podnět k obnově města. Proto i Olympijská charta ve svém článku 14 uvádí, že důležitou rolí MOV je podporování pozitivního odkazu OH hostitelskému městu i celé zemi (Mezinárodní olympijský výbor, 2004).

Protože každé pořádácké město je jiné a má i jiné priority, volí si samo svou dlouhodobou strategii, která pomůže vyúfilit hry k rozvoji města. Olympijský odkaz nebývá vždy viditelný hned, ale může být zetelný až několik let po skončení her. V tčnou se neobejde bez následné trvalé podpory od místních autorit, které tak nahrazují činnost olympijského organizačního výboru.

MOV definoval u několika posledních OH jejich pozitivní odkazy pro hostitelská města. Mezi nejčastěji patří například zlepšení životního prostředí a veřejného zdraví, sportovní stavby, dopravní infrastruktura (nová letiště a dopravní cesty), zachování kultury, podpora vzdělávání, propagace města v zahraničí a rozvoj turismu (International Olympic Committee, 2012b).

Permanentní sportoviště, která byla vystavěna nebo zrekonstruována pro účely her a po jejich skončení najdou smysluplné využití, přináší pořádáckému městu trvalý olympijský sportovní odkaz. Proto je důležité, aby hned na začátku bylo organizátory zajištěno, že sportoviště jsou funkční, udržitelná a mají adekvátní rozsah využití.

Poslední hry v Londýně kladly na smysluplné olympijské dědictví obzvláště velký důraz, čímž se odlišovaly od her předchozích. Každá pořádající země má představu o tom, jak

by se m lo využít olympijské infrastruktury po skon ení her. A jak by se na hry m lo vzpomínat. V Pekingu to podle britské ministryn pro olympiádu Jowellové byla show, v Barcelon otev enost a ve Vancouveru národní hrdost. "Londýnské hry 2012 jsou synonymem my-lenky d dictví. V bec poprvé to bylo zásadní sou ástí návrhu a plánování her.õ (Anonymous, 2010).

V-echna sportovi-t byla navrhována s ohledem na jejich budoucí využití, v t-ina z nich byla tedy pouze do asná, jako například areál s kurty pro pláňový volejbal nebo sportovní hala pro basketbal a házenou. Z olympijské vesnice se po skon ení her stal komplex nabízející tém 3000 byt (Oliver, O'Mahony, Palmer, 2012).

Nejv t-ím symbolem londýnského olympijského d dictví je olympijský park, jehož budoucí využití a podoba byla rozhodnuta je-t p ed samotným zahájením výstavby. Je-t p ed konáním her byla vytvo ena Organizace pro rozvoj londýnského d dictví (The London Legacy Development Corporation), která bude mít na starosti správu Olympijského parku královny Alfb ty, což je nový název parku, který dostal po skon ení her (London Legacy Development Corporation, 2013).

řídáné jiné OH se doposud na olympijské d dictví v takové mí e nesoust edily. Olympijský odkaz úzce souvisí práv s d kladným promy-lením využívaní sportovi- v budoucnosti a Londýn je toho úsp -ným d kazem. Mnoho sportovi-, u nichž nebyla jistá jejich role po skon ení her, byla koncipována jen jako do asná. Ta ostatní, k nimž pat í práv i um lý vodní kanál, se za lenila do sportovního řivota Londý an . Je otázkou, za se i Rio de Janeiro, hostitelská zem OH v roce 2016, bude drfet tohoto trendu d sledného plánování.

2.2 Kanoistika

Kanoistika je vodní sport provozovaný na lodích. A koli je název odvozen od kánoe, je obecn pouříván i pro obdobné aktivity provozované na jiném typu lod í kajaku. Kanoistika m fle být jak rekrea ní, tak profesionální a d lí se na n kolik disciplín:

- slalom na divoké vod í je provozován na rychle proudící vod a krom asu je zde d ležitá i správnost projetí trat (podrobn ji níže),
- rychlostní kanoistika í je provozována na klidné stojaté vod , hlavním cílem je projet stanovenou vzdálenost za co nejkrat-í dobu, závodníci startují v r zných kategoriích podle v ku, pohlaví a typu lodi a na krátkých i dlouhých tratích,

- sjezd na divoké vodě není zde nutná tak rychle proudící voda jako u slalomu, tratě jsou na mírně i více proudících úsecích, má délku zhruba 5 km (při klasickém sjezdu (dle pravidel je maximální délka taková, aby se dala absolvovat do 30 minut), nebo 500 m při sprintu (Bílý, Krámar & Novotný, 2001, 123-125),
- rodeo a akrobacie ve vlnách - závodník provádí ve vlnách různé šfigury, podle kterých je hodnocen (Bílý, Krámar & Novotný, 1998, 88),
- dračí loď s 20 členy posádky pádluje na jedné lodi, posádku doplňuje kormidelník vzadu a bubeník vepředu,
- kanoistický maraton,
- kanoepolo s dva týmy po pěti hráčích hrají proti sobě a snaží se vsít co nejvíce gólů,
- seakajak s speciálně upravené kajaky pro plavbu na moři.

2.2.1 Slalom na divoké vodě

Tratě vodního slalomu se vytyčují na úsecích úseků nebo umělých slalomových drahách různých obtížností. Délka tratě se musí pohybovat mezi 300 a 600 m (mimo od startu do cíle) a musí obsahovat přirodní nebo umělé překážky. Po délce tratě se vytyčují 20 až 25 branek, které jsou široké 120 až 350 cm a jsou tvořeny dvěma tyčemi pruhovanými označenými. Zelenobílé branky se projíždí po směru proudu a červenobílé, kterých musí být minimálně šest, proti směru proudu. Hodnotí se čas, za jaký závodník projede vytyčenou trať a správný způsob projetí tratě, tedy ve správném směru a správném směru. Za špatné projetí jsou káseň připočítány trestné sekundy (body). Při dotyku tyče nebo tyčí branky jsou připočítány dvě sekundy, při neprojetí nebo nesprávném projetí branky (v opačném směru, úmyslné odhození tyče) se závodníkovi připočítává 50 trestných bodů. Úseky pro soutěže se dělí podle obtížnosti do šesti skupin od WW1 (lehký) až po WW6 (nesmírně těžký). Závodí se ve dvou kolech, při změně rozestavení branek se pro druhé kolo mění. Po adí závodník pro první kolo se určuje podle aktuálního světového řebíčku, po adí pro druhé kolo je odvozeno z výsledků prvního kola, kdy za jiná závodník s nejhorším časem. Po et bod za čas se vypočítá jednoduchým uvedením na vteřiny (Bílý, Krámar & Novotný, 1998, 81).

Závodí ve vodním slalomu se pořádají v následujících kategoriích:

- K1 muži (K1 s kajak jednotlivci)
- K1 ženy
- C1 muži (C1 s kanoé jednotlivci)

- C2 muflí (C2 ó kanoé dvojice)
- C1 fleny (od roku 2010)

Kanoé a kajaky se navzájem li-í v n kolika aspektech. Oba druhy lodí mají palubu, ale kajaky jsou pohán ny dvojitým pádlem a závodník v nich sedí. Kanoé jsou naopak pohán ny pádlem s jedním listem a závodník v nich kle í.

Systém v-ech d lefitých závod funguje na principu kvalifikace ó finále, kdy do finále postupuje prvních 15 (v kategorii K1 muflí 20) lodí v každé kategorii. P í závodech mistrovství sv ta a republiky se vypisují závody družstev. Každé družstvo je tvo eno t emi lod mi, ty absolvují celou tra spole n a m í se jim as spole n (od startu prvního po dojezd posledního závodníka). Úsek od poslední branky do cíle musí závodníci projet v rozmezí 15 sekund.

Tabulka 1. Technické parametry lodí

	K1	C1	C2
nejmen-í délka (cm)	400	400	458
nejmen-í ší ka (cm)	60	70	80
nejmen-í hmotnost (kg)	9	10	15

2.2.1.1 Slalom na divoké vod na OH

První um lý vodní kanál byl vybudován na OH v Mnichov v roce 1972, kv li vysokým finan ním náklad m ale se ale tento sport na dal-ích hrách jifl neobjevil, Znovu za azen do programu her byl afl o 20 let pozd ji v Barcelon . I po té bylo o zachování sjezdu na divoké vod kv li vysokým náklad m diskutováno, a pokud by byl z her v Atlant op t vy azen, pravd podobn by to znamenalo konec kanoistiky jako olympijského sportu.

Na zachování tohoto sportu v olympijském programu má vliv nap íklad i zvy-ování flivotní úrovn , nebo každé olympijské hry vřdy sledovalo stále více lidí v televizi. Kanoistika se stala divácky velmi populární, cofl p isp lo k jejímu setrvání mezi olympijskými disciplínami.

2.2.2 Mezinárodní kanoistická federace (ICF)

Dne 19. ledna 1924 byl v Kodani založen šInternationale Repräsentantenschaft Kanusportõ, z n jfl se v roce 1946 stala Mezinárodní kanoistická federace (International Canoe Federation ó ICF). ICF je mezinárodní sportovní organizace sídlící ve švýcarském Lausanne. Sdrufluje 147 národních kanoistických svaz a má za úkol sjednocovat v–echny aspekty tohoto sportu po celém sv t . V jejím ele v sou asnosti stojí ¹Man I José Perurena Lopez (International Canoe Federation, 2013f).

Spolu s tím, jak rostl počet národních kanoistických federací, bylo potřeba decentralizovat vedení ICF. Protože národní federace reprezentovaly ufl v–echny kontinenty světa, byly vytvořeny kontinentální kanoistické asociace, aby reprezentovaly svůj region v rámci světové kanoistiky. Hlavním úkolem kontinentálních asociací je radit svým členským národním federacím zp soby a prostředky, jak optimalizovat programy předkládané ze strany ICF. Kontinentální asociace tak funguje jako prostředek sjednocující specifické pot eby svých národních federací a zjednodu–ující jejich komunikaci s ICF (International Canoe Federation, 2013a).

ICF jako zast e–ující organizace pořádá mezinárodní mistrovství v osmi kanoistických disciplínách: slalom a sjezd na divoké vod , rychlostní kanoistika, kanoistický maraton, kanoepolo, dra í lod , freestyle kanoistika a jachting na kanoe (International Canoe Federation, 2013b).

2.2.2.1 Hlavní mezinárodní sout ěle ve vodním slalomu pořádané ICF

- Mistrovství světa ve vodním slalomu

Světový šampionát ve vodním slalomu je mezinárodní závod konaný pod patronací ICF. První mistrovství se konalo v roce 1949 a afl do roku 1999 p ipadlo na kařdý lichý rok. Po roce 2002 je pořádáno kařdoro n krom let, kdy se konají letní olympijské hry.

Muffi startují v kategoriích single canoe (C1), double canoe (C2) a single kayak (K1) a to jak individuálně tak i v závodech družstev (hlídkách). fienny závodí v kategorii single kayak (individuálně i v hlídkách) a od roku 2010 i v single canoe.

Hostitelský organiza ní výbor se o pořádání uchází ty i roky před konáním akce. Plánování i samotný šampionát probíhá v úzké spolupráci organiza ního výboru s ICF a trvá p es ty i dny, s finálovým vyvrcholením poslední dva dny. Program mistrovství se od jeho

prvního konání p ři– nezmenil, nejvýrazn ějším krokem je jifl změn ě roz–í ení řlenské kategorie o závody v kategorii C1 (International Canoe Federation, 2013c).

- Sv tový pohár ve vodním slalomu

Sv tový pohár se skládá ze série mezinárodních závod konaných kařdoro n od roku 1988, p ě emřl v roce 1993 tato sout řl získala oficiální status¹. Za jeden rok se koná n kolik kol závod (v t–inou t ě afl p t a finále, p ě emřl by se m ly konat alespo ňa dvou kontinentech) v jednotlivých disciplínách (stejně jako na MS), za n řl jsou závodník m p ě id lovány body. Podle jejich sou tu se na konci sezóny rozhodne o vít ěích pohár v jednotlivých disciplínách.

Systém ě po et závod se b hem let n kolikrát zm ěnil. Mezi lety 2005 (Prono, 2005) a 2010 se do bodování sv tového poháru zapo řtávaly ě výsledky z kontinentálních mistrovství, proto jsou v tabulce také uvedena (krom ě mistrovství Evropy, které je v samostatné tabulce).

- Kontinentální mistrovství ve vodním slalomu

Po řádání kontinentálních ěampionát zaji– ují kontinentální asociace (ICFd). Mistrovství Evropy má tak na starosti Evropská kanoistická asociace, mistrovství Asie pak Asijská kanoistická asociace, apod.

- Mistrovství sv ta junior /U23 ve vodním slalomu

Juniorské mistrovství se po roce st řídalo s juniorským ěampionátem ve sprintu, slalom se konal kařdý lichý rok, sprint kařdý sudý. Od roku 2013 budou ob ě juniorská mistrovství probřhat ve stejný sudý rok, cořl by m lo zabránit kolizi s konáním OH (International Canoe Federation, 2013e).

2.2.3 Um ělé slalomové dráhy (USD)

P ěrozených vodních tok ě je mořlně vyuřřívát pouze v p řiznivých hydrologických obdobích nebo je nutné pro zaji– t ění dostate ěného pr toku v e ěti vyuřřívát jako zdroje p ehradní nádrře, cořl je ale zna ňe neekonomické. Problémem p ě vyuřřívání p řrodného prostředí jsou ěstě spory s ochránci p řrody, hlavn ě p ě po řádání v t–ích sout řl. Vodácky

¹ V tabulce nejsou uvedeny první dva roky řo 1988 a 1989, nebo ěo závodech v t ěch letech se nepoda řlo najít pot ebné záznamy.

nejatraktivnější úseky se totiž nachází především v horních tocích toků, které jsou často součástí chráněných krajinných oblastí nebo rezervací. Z těchto vod tak v posledních desetiletích převládá vyúflívání umělých slalomových drah.

Umělý kanál je v podstatě betonové koryto s umělými překážkami, které napodobuje přirodní hydraulické jevy (válec, turbulence, apod.). Velkou výhodou je, že umělý kanál může být vystavěn v urbanizovaném území a přiblížit tak vodácký sport i do blízkosti, především mladěflí. Stavba kanálu může být také plánovanou součástí revitalizace devastovaných území (Malý, Mudra & Navrátil, 2010, 107-108).

Součástí infrastruktury umělých kanálů jsou také tréninková stadiiska, která sportovcům poskytují potřebné zázemí, jako je ubytování, stravování, místa pro trénink i regeneraci nebo sklady pro uložení a údržbu lodí a nářadí.

Umělé kanály postavené na ramenech toků přispívají k sobě na čistotu vody, nebo dochází k jejímu intenzivnímu provzdušňování.

Umělé slalomové dráhy jsou sportovní zařízení umožňující trénování a provozování vodních sportů jako jsou kanoistika, jízda na kajaku, rafting, plavání v divoké vodě apod. Jejich rozvoj souvisí především s rostoucí popularitou outdoorových aktivit v českém prostředí. Existují různé typy výstavby těchto areálů, které se odvíjí od charakteristik prostředí, v němž se má kanál nacházet. Dobrým příkladem může být vodní kanál vybudovaný v Athénách, do něj byla přiváděna mořská voda potrubím z několika kilometrů vzdáleného pobřeží (Hydrostadium, 2013c). Každé místo má tedy svá specifika, se kterými musí konstruktéři kanálu počítat.

Umělá slalomová dráha by měla splňovat tyto tři parametry:

- plocha pro výstavbu by měla mít rozlohu mezi 6 000 m² a 70 000 m², v závislosti na ambicích projektu,
- zásobování vodou může být buď přirozené samospádem, zajištěno čerpacím systémem nebo samospádem i čerpadly dohromady,
- sklon vodního kanálu by se měl pohybovat v rozmezí 0.5% a 2.5%, pro 300 m tratě by měl být výškový rozdíl asi 5 m (Hydrostadium, 2013c).

Při výstavbě umělých slalomových drah se používají různé metody podle potřeb. Mezi nejdelejší patří systém pump, který zajišťuje přísun vody, dále jezera a nádrže, které fungují jako zásobárna vody nebo úprava koryta přidáním nebo naopak odstraněním kamenů.

Dleřitým prvkem jsou také posouvateľné p ekáflky vyrobené z polyetyleny svise rozmíst ěné v um lém dn koryta, které jsou upevn ěny pomocí speciálních desek. Tyto p ekáflky umořl ují kontrolovat pohyby vody jinak neřl zm ěnou toku a bez pomoci speciálních nástroj ě. Jejich rozdílná délka, pozice, tvar a po et dávají stavitel ěm trat ěm mnoho mořnosti. Díky snadnému p esunu p ekáflky je mořné v pom ěrn ě krátké dob ě zm ěnit profil trat ě z rekrea ění obtířnosti na závodní ěi naopak (Hydrostadium, 2013d).

První um ělé kanály pro závody na divoké vod ě byly stav ěny p evářln ě z betonu se statickými p ekáflkami upevn ěnými na balvanech a kládách, které m ěly vytvá ět pe ěje. Sou asné technologie umořl ují nahradit tyto statické prvky nastaviteľnými plastickými moduly, tvarem podobnými stavebnici lego, které lze p ěpevnit a p ěmístit s t ěm ě nulovými náklady a vytvo ěit tak pokařd ě specifickou tra ě (Rich, 2012).

P ě období nízk ě hladiny vody, nebo pokud není mořné dodávat vodu do kanálu samospádem, je nutné pro tento ú ěel postavit ěrpací stanice. Jejich typy se li ěí v závislosti na povaze vody, rozdíln ě vý ěce nebo pr toku kařd ěho ěrpádlu (Hydrostadium, 2013e). Díky pohybliv ěmu pásu, cořl je ur ěitá atrakce sama o sob ě, se mohou v ěechny typy ělun dostát zp ět na za ětek trat ěi, aniřl by posádku musela vystoupit. Pás m ěl být spu ět ěn bu ě radarovou detekcí, fotobu ěkou nebo tla ětkem (Hydrostadium, 2013f).

Nash, Dungworth, Doyle (2011) vytvo ěili souhrn technických parametr ě olympijských kanál ě, který zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 2 Technické parametry olympijských kanál ě pro vodní slalom

olympijský kanál	rok	pr tok (m ³ /s)	po et ěrpádel	pr m ěrný spád (%)	pokles (m)	d ělka (m)	ě ěka (m)
poflavky ICF	2002	8-18	n/a	n/a	5-8	250-400	>8
Lond ěn	2012	15	4	1,8	5,5	300	10
Peking	2008	17,5	4	2,1	6,0	280	>9
Ath ěny	2004	17,5	5	2,2	6,2	270	10-12
Sydney	2000	14	5	1,7	5,5	320	8-14
Ocoee	1996	30-40	n/a	1,6	8,2	520	10-30
Seu d ěřrgel	1992	10	n/a	1,9	6,5	340	5-17
Augsburg	1972	10-40	n/a	1,1	3,2	305	7-9

Způsoby vytvoření umělých kanálů

- Odklon toku

Umělý kanál se vytvoří přehrazením řeky nebo vytvořením nového kanálu vedle existující řeky pomocí jezů nebo odtokové elektrárny.

- Vyuffití přelivu

Přeliv, kde dochází k silnému přelivu, je postavena hráz. Ta se zvedá při rostoucím přelivu, vpustí mořskou vodu dovnitř a po ukončení přelivu se zavěsí.

- Přehrávání

Povaha umělých kanálů vyžaduje určitý sklon řeky, aby voda proudila potrubným spádem a v dostatečném množství. Pokud to není možné, často v plochých nížkopoložených oblastech, jsou vyuffivány elektrické pumpy, aby recirkulovaly vodu na začátku trati. Tvary těchto kanálů jsou většinou kruhové nebo do písmene U. Přehrávací kanály jsou vzhledem ke své spotřebě elektrické energie velmi nákladné na provoz,

2.2.4 Kanoistika z rekreologického hlediska

Kanoistiku můžeme chápat v nejširších souvislostech jako formu turistiky spjatou se specifickým, zde vodním prostředím, které z ní vytváří jednu z nejatraktivnějších pohybů rekreačních aktivit, dobře dostupnou pro většinu populace. Díky intenzivnímu působení přírodního prostředí (voda, slunce, apod.) dochází k významnému rekreačnímu efektu. Složky vodní turistiky se dají rozdělit na pohybovou, kulturní poznávací a odborně technickou.

Při jízdě na vlně vznikají různé situace, které mohou ohrozit zdraví i vybavení vodáků. Nejdůležitější skuteností, která odlišuje pohyb na vodě od ostatních turistických, sportovních a rekreačních aktivit je právě aspekt vodního prostředí. Význam vody jako nenahraditelného inženýra při rekreaci a regeneraci tělesných sil člověka je velmi důležitý. Spojení s vodním prostředím pozitivně působí na psychickou stránku člověka. Vodní toky, přehrášky, vodopády, horské potoky, jezera i mořská pobřeží i lákají atraktivitou i vysokým stupněm svého rekreačního potenciálu.

Úspěšně provádění vodní turistiky vyžaduje znalost plavání, zvládnutí techniky jízdy na lodi, mezi odborné znalosti patří znalost nebezpečí při zdolávání vodního toku, znalost nejnepříjemnějších oprav, znalost plavebních postupů, zvládnutí organizace přípravy a vedení akcí.

astou formou vyuffívání um lých slalomových drah je rafting. Jízda na gumovém lunu vyfaduje souhru celé posádky, proto je to dobrý zp sob rozvoje a tréninku spolupráce v týmu. Pro rafting jsou ale ideáln j-í dlouhé úseky a jeho popularita vedla k rozvoji sportovního, komer ního a expedi ního sjífld ní divokých ek.

Um lé slalomové dráhy existují také jako sou ást systému sportovi- pro komunální rekreaci, v sou asné dob v-ak pouze v zahrani í (p edev-ím Francie). D leflitým aspektem pro zapojení USD do komunální rekreace je co nejniř-í finan ní náro nost a také vytvo ení celoro n p íznivé podmínky pro provozování základních vodáckých disciplín na rekrea ní i výkonnostní úrovni.

Podobn energeticky nenárou USD má ve svých plánech nap . Asociace Dunaj ó Odra - Labe, která usiluje o vytvo ení vodního koridoru na t chto t ech ekách. Třo by o vyuffití spádu plánované plavební komory na jifním okraji Ostravy, kde by mohla vzniknout um lá slalomová dráha jako osa rekrea ní oblasti a řvodníhoø parku. Pot ebný pr tok vody by byl k dispozici za cenu akumulace vody v pr plavních zdrřích a v krajním p ípad za cenu p e erpávání (Asociace DOL, 2010).

2.3 Charakteristika jednotlivých olympijských vodních kanál

2.3.1 OH v Mnichov 1972

Augsburg

Olympijské hry v Mnichov byly specifické tím, ře se zde poprvé objevit slalom na divoké vod jako olympijská disciplína. P vodn m l být um lý kanál vybudován p ímo v Mnichov , ale kv li problém m s hydraulikou a kontrolou vody bylo rozhodnuto, ře se tato disciplína odehraje v Augsburgu, kde jifl fungoval kanál na ece Lech. Pro ú ely olympijských her zde byl vytvo en strm j-í um lý vodní úsek, který spl oval v-echny výzvy opravdové eky, ale zároveň bylo možné regulovat jeho obtířnost nastavením rychlosti proudu vody a umíst ním branek. Um lý kanál byl dlouhý 300 m a spojoval eku Lech s ástí řCapital Creekø. Celková délka trat m íla 680 m, ale pro ú ely olympijských her byla vymezena jen její spodní polovina (Anonymous, 2003).

Eiskanal v Augsburgu byl tedy první um lý vodní kanál svého druhu. P edstavil slalom na divoké vod jako zcela nový sport v programu OH, protoře bylo ale budování

um léky a její zásobování vodou velmi finančně náročné, vodní slalom se v několika následujících letních OH již neobjevil. Po té, co se tento sport v roce 1992 na program her vrátil, sloužil Eiskanal jako prototyp pro výstavbu nových umělých slalomových drah.

2.3.2 OH v Barceloně 1992

La Seu d'Urgell

Olympijský park del Segre se nachází v blízkosti města La Seu d'Urgell v Pyrenejích. Park se nachází na ploše asi 1 700 m² a je koncipován do tvaru písmene L (Parc Olímpic del Segre, 2013a).

Kanoistika na divoké vodě se v La Seu d'Urgell provozuje již od roku 1964, kdy zde byl založen místní kanoistický klub (Seo de Urgel Kayak Club). V roce 1972 se zde konala první významná akce – První mezinárodní týden kanoistiky. Zdejší přírodní kanál na řece Valira hostil mnoho závodů, kromě mnoha mezinárodních šampionátů to byly například Evropský pohár v letech 1980 a 1986 a mistrovství světa juniorů ve slalomu v roce 1988, což byl poslední závod na řece Valira (Anonymous, 2012a).

Umělý kanál pro vodní slalom byl vybudován na rameni řeky Segre, která byla příměrována mimo úrodné povodni v roce 1982. Je dlouhý 300 m s průtokem 12 m³/s a spádem 6,5 m. Běhy a překážky na trati jsou vytvořeny přírodními kameny, dno je betonové. Divácká kapacita činí 5 000 osob. Kromě závodní trati je zde trati pro začátečníky (délka 130 m, spád 1,5 m, průtok od 3 do 10 m³/s), dále pak jedna vedlejší trati (délka 165 m) a kanál se stojatou vodou (652 m dlouhý a 20 m široký (Parc Olímpic del Segre, 2013a).

Vodní kanál určený pro olympijské hry byl otevřen v červenci 1991 a mohl se pochlubit dvěma speciálními inovacemi. První byl koncept uzavřeného obvodu spojený s pohyblivým pásem umožňujícím kanoistům vrátit se do výchozího bodu, aniž by museli vystoupit z lodi, a druhá pak turbínová úprava vodní elektrárna. Oba tyto koncepty se staly základem pro výstavbu kanálů v Sydney, Athénách, Pekingu i Londýně (International Canoe Federation, 2012a).

Provoz kanálu v jakémkoli ročním období je zajištěn systémem, který umožňuje kontrolu a regulaci množství vody, jež kanálem protéká. Při režimu turbíny je elektrická síla redukována na průtok 17,5 m³/s. V režimu přepadla se může průtok zvýšit ještě o dalších 12 m³/s, což je dostatečné k udržení provozu kanálu i v obdobích sucha (International Canoe Federation, 2012b).

Park v La Seu d'Urgell byl kvůli své vzdálenosti od Barcelony samostatným olympijským areálem s olympijskou vesnicí, tréninkovým zázemím a kulturním programem. Díky tomu se nejen Barcelona, ale i La Seu d'Urgell stalo olympijským městem. Olympijský park del Segre obdržel v roce 1993 uznání od MOV za integraci sportu a životního prostředí a o dva roky později získal i ocenění inženýrství a architektury krajiny od IAKS² za funkční charakter sportovního zařízení (International Canoe Federation, 2012a).

2.3.3 OH v Atlant 1996

Ocoee Whitewater Center (OWC)

Na OH v Atlant 1996 byl poprvé postaven kanál pro slalom na divoké vodě přímo na místě. Trať na řece Ocoee bylo jediné sportoviště mimo stát Georgia, nacházelo se v Ducktown ve státě Tennessee, což je asi 160 km od Atlanty. I přes tuto vzdálenost od olympijského centra měla Ocoee dobré podmínky pro výstavbu kanálu. Její koryto zůstává většinou suché, což umožnilo výstavbu tratě, a okolní břehy nabízely dostatek místa pro diváky. Ale protože byl horní tok řeky Ocoee příliš úzký a široký na to, aby vytvořil dostatečně silný proud, byla na trati vyuffita jedna třetina šířky koryta a vznikla tak šlecha uvnitř řeky. I tak byla ale trati stále příliš úzká a proud vody byl dvakrát až třikrát vyšší než obvykle. Balvany byly připevněny tak, aby vytvořily potřebný vodní spád a pevně. Celkový projekt přestavby koryta stál 17,5 milionu amerických dolarů, trval necelé dva roky a dal vzniknout tzv. šamerické olympijské řece (American Whitewater, 2006). Slalom na divoké vodě je pro diváky velmi atraktivním sportem a na olympijské závody v Atlant 1996 přišel asi 15 000.

Proud řeky skrze OWC je regulován přehradou č. 3, asi tři kilometry proti proudu. Níže po proudu se nachází vodní elektrárna, do níž je směřována voda z řeky, obchází však tu část, kde je situováno OWC. Proto musela být voda pro olympijskou trať vypouštěna přímo z přehrad, čímž docházelo ke ztrátě 30 MW produkce elektřiny. Díky tomu se stal provoz OWC nejdraší olympijskou vodní tratí na světě, což přineslo možnost vyuffvat ji k trénování a závodění i po skonění her.

Zajímavostí je, že Tennessee Valley Authority, lesní správa USA a stát Tennessee byly jako jediní športovci v historii olympijských her oceněni zlatou medailí a to právě za vybudování první olympijské tratě na přirodním místě (Hiskey, 1996).

² International Association for Sports and Leisure Facilities

2.3.4 OH v Sydney 2000

Penrith Whitewater Stadium

Hry XXVII. olympiády byly, co se týče olympijské historie kanoistiky na divoké vodě, s největší pravděpodobností jejího zařazení do programu her před jejich konáním nebylo jisté.

O místě konání OH v roce 2000 rozhodoval MOV na setkání v Monte Carlu, kde v hlasování těsně zvítězila Sydney nad Pekingem 45 ku 43 hlasů (Sydney Organising Committee for the Olympic Games, 2001, 21). Sydney disponovalo slušným sportovním zázemím, přesto bylo nutné postavit patnáct zcela nových sportovních a stávající zrekonstruovat. Tímto úkolem byla pověřena OCA (Olympic Co-ordination Authority), která vznikla v roce 1995 a měla tudíž na realizaci necelých pět let. Ve skutečnosti byly všechny plánované stavby dokončeny již ke konci roku 1999, tedy devět měsíců před zahájením her, což byl rekord dosavadní olympijské historie (Sydney Organising Committee for the Olympic Games 2001, 62). Provoz sportovních tak mohl být ještě před samotným zahájením OH otestován na jiných akcích.

Celkový rozpočet pro výstavbu byl 3,3 bilion australských dolarů, z čehož 2,1 bilion přispěla australská vláda a zbylé 1,2 biliony soukromý sektor. Požadatelé se již od počátku snažili zajistit, aby pouze sportovnímu, u nichž je potenciál dostatečného využití i po skončení her, byla budována jako dlouhodobá. (Organising Committee for the Olympic Games, 2001, 62).

V době, kdy podávalo Sydney žádost o požádání her, nepožadovalo se zařazením závodu ve slalomu na divoké vodě mezi olympijské sporty pro rok 2000. V Austrálii ještě nebyl tento sport příliš známý a samozřejmě by bylo třeba vybudovat umělý kanál, což by si vyžádalo velké investice.

První odhady stavebních nákladů se blížily ke 12 milionům australských dolarů, což nebyla vláda Nového Jižního Walesu ochotná zaplatit, zvláště s přihlédnutím k nejistému využití kanálu v budoucnosti, a proto se organizační výbor pro OH v Sydney snažil u MOV vyjednat vyřazení slalomu na divoké vodě z her. MOV původně souhlasil, ale po lobbingu ze strany ICF a Australské kanoistické federace a za podpory některých známých sportovních osobností³ a vlivných státníků⁴ své stanovisko změnil (Sydney Organising Committee for the

³ Kampaň probíhala pod vedením významné osobnosti české kanoistiky a tehdejšího předsedy Mezinárodní komise vodního slalomu Jaroslava Pollerta.

Olympic Games, 2001, 73). Rozhodnutí o navrácení slalomu na divoké vodě mezi olympijské sporty bylo oznámeno v roce 1997, tedy tři roky před zahájením her.

Umělý kanál měl být vybudován v Penrithu, který se nachází asi 60 km od Sydney v provincii Nový Jižní Wales. Nový design a konstrukční techniky přispěly ke snížení nákladů téměř o polovinu, přičemž do financování se zapojil kromě OCA i ICF⁵ a místní rada Penrithu, každým částkou 1,5 milionu australských dolarů. Není bez zajímavosti, že podobu australského areálu i jeho hydraulické a provozní řešení navrhl tehdejší předseda Mezinárodní komise vodního slalomu Jaroslav Pollert. Po skončení her se řízení, provozu a údržby měla ujmout místní rada Penrithu.

Trasa má tvar písmene šUo, je dlouhá 320 m, šířka se pohybuje mezi 8 a 14 m a hloubka mezi 0,8 a 1,2 m. Výškový rozdíl mezi polohou startu a cíle činí 5,5 m. Divácká kapacita se pro účely OH navýšila z předvodních 5 000 až na 15 000 míst. Kanál čerpá vodu z jezer, která vznikla zaplavením bývalých terénů (Sydney Organising Committee for the Olympic Games, 2001, 73-74). Byl umístěn hned vedle regaty pro závody na stojaté vodě a jeho provoz měl pozitivní dopad právě na stojatou vodu regaty jejím oxigenováním. Kanál v Penrithu byl oficiálně otevřen v březnu 1999 (Hydrostadium, 2013a).

Použití materiálů byly vybrány tak, aby kanál co nejvíce připomínal horskou řeku. Okraje kanálu jsou například vydlážděny oblázky zalitými do betonu. V umělém kanálu lze navíc ponornými pumpami regulovat průtok vody, zatímco umístění umělých kamenů a díky umístění pohyblivých překážek lze ovlivňovat velikost a směr proudění, čímž se minimalizuje náročnost trasy. Lodě se pohodlně dopraví zpět na start pomocí pohyblivého pásu (Australian Canoeing, n.d.).

2.3.5 OH v Athénách 2004

Helliniko Whitewater Stadium

Athénské úřady usilovaly o pořádání her již v roce 1996, na který připadalo stoleté výročí od prvních novodobých olympijských her konaných v Athénách, takže to pro město byla poměrně prestižní záležitost. Po adalství však bylo tehdy přehráno americké Atlantické úřady a město si muselo ještě pár let počkat. Došlo k tomu až v roce 1997, kdy bylo v Lausanne slavnostně

⁴ Dopis se svým vyjádřením poslal například tehdejší francouzský prezident Jacques Chirac. Kampaň podporovali také Václav Havel nebo Tony Blair.

⁵ Bylo to poprvé v historii, kdy si sport pomohl šzaplatitě svou cestu na OH i s vydatnou pomocí od samotných sportovců.

oznámeno vít zství Athén v souboji o pořádání her. Ihned započaly přípravy a i když neváhalo u přiležitosti navrácení her do jejich školěbkyš investovat nemalé úsilí i finanční částky. Hry stály rekordních 9,4 bilion liber, přičemž rozpočet se ještě navýšil oproti původnímu plánu po teroristických útocích na New York v září 2001, protože bylo nutné výrazně zlepšit bezpečnostní opatření. Konání olympijských her znamenalo pro město obrovské výdaje, které vedly k dalšímu navýšení městského dluhu (The Independent, 2008)..

Před konáním olympijských her v Aténách bylo třeba mnoho sportoviště výrazně opravit a zmodernizovat, další příděvím pro sporty v městu nepříliš známé, jako byl právní sjezd na divoké vodě, musely být postaveny zcela nové. Pro účely her bylo v plánu využít co nejvíce souasných místních sportoviště (Athens Organising Committee for the Olympic Games, 2004, 143).

Olympijský kanál pro sjezd na divoké vodě je součástí Helliniko olympijského komplexu, který vznikl na místě bývalého athénské letiště, a má kapacitu až 8000 diváků. Skládá se ze závodního kanálu, tréninkového kanálu a umělého jezera o rozloze 25 000 m², jež může sloužit jako zásobárna vody. Díky vřepadlům umístěným na pobřeží se potrubím dlouhým téměř kilometrů do jezera přivedla slaná voda z moře. Právě slaná voda je hlavním rozdílem ve srovnání s ostatními olympijskými kanály. Kanál ve tvaru úsilice 8 je vybaven vřepacími stanicemi se šesti pumpami, dvěma pohyblivými pásy a systémem přesovatelných překážek (Hydrostadium, 2013b).

2.3.6 OH v Pekingu 2008

Shunyi Olympic Rowing-Canoeing Park

Toto úlové sportoviště se nachází severovýchodně od Pekingu. Od předchozích stadionů svého druhu se liší především tím, že bylo koncipováno dohromady pro veslování, kanoistiku a dálkové plavání na otevřené vodě. V červenci 2005 se tak začalo budovat areál, kde se poprvé na jednom místě můžeme nacházet kanál se stojatou vodou a kanál s divokou vodou a s celkovou rozlohou 31 850 m² se stal největším ze všech pekingských sportoviště (Anonymous, 2007a).

Rok před zahájením her, od srpna 2007, zde probíhala akce s názvem "Good Luck Beijing", která měla otestovat provoz a odstranit případné nedostatky parku (Anonymous, 2008). Organizátoři se zaměřili také na přírodní prostředí tratí, když nechali spojit tok řeky

Wenyu pomocí 13 km podzemního potrubí s ekou Chaobai v Shunyi, která je v poslední době téměř bez vody. Znovu zavodnění bylo podpořeno zelením v okolí kanálu, která měla pomoci přispět na závodníky a fungovat jako zásobárna kyslíku. Projekt přišel na 57,3 miliony amerických dolarů a měl přispět nejen ke zkulturnímu okolí pro olympijské hry, ale i ke zlepšení životních podmínek místních obyvatel pro období po jejich skonění (Anonymous, 2007b).

Trata v Pekingu byla považována za dosud nejsložitější ze všech olympijských tratí (Barlow, 2008). Při stavbě umělého kanálu byly použity standardní prvky – svislé betonové stěny, strategicky umístěné příčné stěny tlumící oscilace vody, generátory turbulencí na dně kanálu nebo plastové sloupky připevněné ke dnu sloufící k rozdělování vody. V pekingském kanálu nejsou betonové balvany. Během her byl areál schopen pojmout až 37 000 diváků, přičemž velká většina míst byla jen dohledná (Anonymous, 2007a).

2.3.7 OH v Londýně 2012

Lee Valley White Water Centre

Olympijský kanál se nachází asi 30 km severně od Londýna, v Broxbourne, Hertfordshire, na okraji parku River Lee Country Park, který je součástí Lee Valley Regional Parku. Areál má dvě oddělené tratě, závodní olympijský kanál dlouhý 300 m s poklesem 5,5 m a tréninkový kanál s délkou 160 m s poklesem 1,6 m. Oba kanály byly vybudovány šna zelené louce spolu s 10 000 m² jezerem, které je pomocí systému přepadů zásobovalo 15 m³ vody za sekundu. Přesně tyto pumpy spolu s překážkami umístěnými na trati. Během her byly kolem kanálu instalovány tribuny až pro 12 000 diváků (Olympic.org, 2012).

Konstrukce, která přišla na 31 milionů anglických liber (asi 50 milionů amerických dolarů), započala v červenci 2009 a o rok a půl později, 9. prosince 2010, byl areál slavnostně otevřen princeznou Annou. Pro veřejnost byl park k dispozici od března 2011 a Lee Valley White Water Centre se tak stalo jediným londýnským olympijským sportovištěm, které mohla veřejnost využít ještě před samotným zahájením her v červenci 2012 (Anonymous, 2012b).

3. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

3.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce bylo uceleně zpracovat, utřídit a kriticky analyzovat pohled poznatků o stavu a vyúřívání umělých vodních kanálů, které byly vybudovány pro úřely OH mezi lety 1972 a 2012.

3.2 Úkoly práce

V závislosti na stanoveném cíli jsem si vymezila následující úkoly práce:

- shromáždít dostupnou literaturu k tématu,
- vyhledat potřebné informace na internetu,
- prostudovat, zpracovat a utřídit literaturu a data,
- vytvořit kritéria pro hodnocení vyúřitelnosti jednotlivých kanálů,
- zpracovat pohled nejdříve jejich mezinárodních závodů a jejich místa konání,
- shromáždít dostupné informace o stavu jednotlivých kanálů v současnosti,
- vyhodnotit jejich vyúřití podle stanovených kritérií,
- zpracovat bakalářskou práci.

4. METODIKA

Ke zpracování této bakalářské práce a dosažení stanovených cílů byly použity klasické metody a techniky. Nejprve jsem si vytvořila koncept práce a nashromáždila potřebnou literaturu. Pro získání nezbytných údajů jsem používala především internet, především její oficiální stránky ICF a oficiální weby zkoumaných olympijských kanálů. Jako další zdroje posloužily i různé monografie a sborníky. Sesbíraná data jsem zanalyzovala podle stanovených kritérií a utvořila dle potřeby. Na závěr jsem porovnávala výsledky mezi sebou a kriticky je zhodnotila.

Práce kombinuje prvky kvantitativního i kvalitativního výzkumu. Kvantitativní výzkum je prováděn při hodnocení prvního kritéria, kdy jsou sbírány numerické hodnoty (počet závodů). Druhé kritérium o vyuffívání ze strany veřejnosti, bude vyhodnoceno sbírem kvalitativních dat.

Poufíté metody:

- sbírání primárních i sekundárních dat,
- studium odborné literatury.

Stanovení kritérií výzkumu:

Hlavním kritériem pro výzkum bude průměrný počet světových závodů na kanále za rok, resp. počet let připadajících na jeden závod. Jako zkoumané závody byly stanoveny na základě charakteristik ICF:

- mistrovství světa,
- mistrovství světa juniorů a závodníků do 23 let (U23),
- světové poháry,
- kontinentální mistrovství Evropy, Asie, Panó Ameriky (tedy obou amerických kontinentů dohromady), Oceánie a Afriky⁶.

V následující výpočtu je pro každý kanál střejný počet závodů po konání OH, i když v souhrnné tabulce jsou pro přehled naznačeny i závody před nimi. V tabulkách jsou taktéř pro přehled vypsána všechna místa konání daných závodů (SP, MS, ME a MS junior /U23). Co se týká kanálu v Augsburgu, který funguje ze zkoumaných kanálů zdaleka nejdéle,

⁶ Pro německy není dleffité mistrovství Afriky, nebo tam se žádný olympijský kanál nenachází.

po áte ním rokem m ení je pro n j stanoven rok 1990, odkdy jsou známa místa konání sv tového poháru. U ostatních je po átek hodnocení stanoven na následující rok po konání OH. V-echna m ení jsou provád na do roku 2014, pro n jfl jfl známe místa po ádání zkoumaných sv tových závod .

$x =$ po et let existence kanál po OH

$y =$ po et po ádaných závod

Koeficienty, které vzniknou vyd lením prom nné x prom nnou y (a naopak), budou zaokrouhlovány na dv desetinná místa.

x / y í .pr m rný po et let na jeden závod

y / x í .pr m rný po et závod na jeden rok

Druhým kritériem hodnocení bude pak komer ní vyuffívání um lých slalomových drah, tedy jejich p ístupnost pro ve ejnost ve smyslu vyuffití pro sport a rekreaci. To bude hodnoceno analyzováním informací p edev-ím z oficiálních webových stránek jednotlivých olympijských areál , pokud jsou k dispozici.

P í zpracování práce musíme brát do úvahy i limity práce, tedy okolnosti, které mohou výsledky n jakým zp sobem ovlivnit í zkreslit. Pro tento p ípad bude hlavním limitem dostupnost pot ebných informací (dá se p edpokládat, fle informace o kanálech v Londýn í Sydney budou snadn ji dostupné a ve v t-ím mnofství, nefl informace o kanálu v Pekingu).

5. VLASTNÍ VÝSLEDKY PRÁCE

Tabulka 3. Souhrnný p ehled hlavních sv tových závod

	Augsburg	La seu d Urgell	Ocoee	Penrith	Atény	Peking	Londýn
2015							MS
2014	SP.	SP		MS jun/U23			
2013	SP	SP					
2012	ME	SP		MO			OH
2011		ME					
2010	SP	SP		MO			
2009	SP	MS		.			
2008	SP			MO		OH	
2007	SP						
2006	SP	SP			SP		
2005	SP	SP		MS	SP		
2004	SP	SP			OH SP		
2003	MS	SP		SP			
2002	SP						
2001	SP						
2000	SP	SP	SP	OH SP			
1999	SP	MS		SP			
1998	SP	SP					
1997			SP				
1996	SP ME	SP	OH SP				
1995			SP				
1994	SP	SP					
1993	SP	SP	SP				
1992		OH					
1991	SP						
1990	SP						
1989							
1988		MS jun/U23					
1986							
1985	MS						
1972	OH						

zdroj: autorka

OH ó Olympijské hry, SP ó Sv tový pohár, MS ó Mistrovství sv ta, ME ó Mistrovství Evropy, MS jun/U23 ó Mistrovství sv ta junior a do 23 let

Tabulka 4. P ehled závod MS (canoe slalom, 2013a)

rok	m sto	stát
2015	Londýn	Velká Británie
2014	Deep Creek Lake, Maryland	USA
2013	Praha	eská republika
2011	Bratislava	Slovensko
2010	Ljubljana	Slovinsko
2009	La Seu d'Urgell	Špan lsko
2007	Foz do Iguaçu	Brazílie
2006	Praha	eská republika
2005	Penrith	Austrálie
2003	Augsburg	N mecko
2002	Bourg St.-Maurice	Francie
1999	La Seu d'Urgell	Špan lsko
1997	Trés Coroas	Brazílie
1995	Nottingham	Velká Británie
1993	Mezzana	Itálie
1991	Ljubljana	Jugoslávie
1989	Savage River, Maryland	USA
1987	Bourg St.-Maurice	Francie
1985	Augsburg	Západní N mecko
1983	Meran	Itálie
1981	Bala	Velká Británie
1979	Jonquiére, Quebec	Kanada
1977	Spittal an der Drau	Rakousko
1975	Skopje	Jugoslávie
1973	Muotathal	Švýcarsko
1971	Meran	Itálie
1969	Bourg St.-Maurice	Francie
1967	Lipno	eskoslovensko
1965	Spittal an der Drau	Rakousko
1963	Spittal an der Drau	Rakousko
1961	Hainsberg	Východní N mecko
1959	fieneva	Švýcarsko
1957	Augsburg	Západní N mecko
1955	Ljubljana	Jugoslávie
1953	Meran	Itálie
1951	Steyr	Rakousko
1949	fieneva	Švýcarsko

Tabulka 5. P ehled závod SP 2014 ó 2011 (canoe slalom, 2013b)

	SP 1. kolo	SP 2. kolo	SP 3.kolo	SP 4.kolo	SP 5.kolo	SP finále
2014	Ljubljana (SLO)	Praha (CZE)	Bratislava (SVK)	La Seu d'Urgell (ESP)	Cardif (GBR)	Augsburg (GER)
2013	Cardif/GBR	Augsburg (GER)	La Seu d'Urgell (ESP)	Ljubljana (SLO)		Bratislava (SVK)
2012	Cardif (GBR)	Pau (FRA)	La Seu d'Urgell (ESP)	Praha (CZE)		Bratislava (SVK)
2011	Ljubljana (SLO)	L'Argentiere la Bessee (FRA)	Markleeberg (GER)			Praha (CZE)

Tabulka 6. P ehled závod SP a kontinentálních mistrovství za azených do SP 2010 ó 2005 (canoe slalom, 2013c)

	Mistrovství Oceánie	Mistrovství Pan- Ameriky	Mistrovství Asie	SP 1. kolo	SP 2. kolo	SP 3.kolo
2010	Penrith (AUS)		Xia-si (China)	Praha (CZE)	La Seu d'Urgell (ESP)	Augsbutg (GER)
2009	Mangahao (NZL)	Kananaskis (CAN)		Pau (FRA)	Bratislava (SVK)	Augsbutg (GER)
2008	Penrith (AUS)	Charlotte (USA)	Nakhon Nayok (Thajsko)	Praha (CZE)	Ljubljana (SLO)	Augsbutg (GER)
2007		Foz do Iguaçu (BRA)		Praha (CZE)	Ljubljana (SLO)	Augsbutg (GER)
2006	Mangahao (NZL)	Madawaska (CAN)	Zhangjiajie (China)	Athény (GRE)	Augsbutg (GER)	La Seu d'Urgell (ESP)
2005	Mangahao (NZL)	Kern River (USA)	Naein- chun (J.Korea)	Athény (GRE)	Augsbutg (GER)	La Seu d'Urgell (ESP)

Tabulka 7. P ehled závod SP 2004 ó 1990 (canoe slalom, 2013b)

	SP 1. kolo	SP 2. kolo	SP 3.kolo	SP 4.kolo	SP 5.kolo	SP finále
2004	Athény (GRE)	La Seu d'Urgell (ESP)	Meran (ITA)	Praha (CZE)	Augsburg (GER)	Bourg St.Maurice (FRA)
2003	Penrith (AUS)	La Seu d'Urgell (ESP)	Ljubljana (SLO)	Bratislava (SVK)		Bratislava (SVK)
2002	Guangzhou (China)	Augsburg (GER)	Ljubljana (SLO)	Praha (CZE)		Tibagi (BRA)
2001	Meran (ITA)	Ljubljana (SLO)	Augsburg (GER)	Praha (CZE)		Wausau (USA)
2000	Penrith (AUS)	Ocoee (USA)	St.Pe de Bigorres (FRA)	La Seu d'Urgell (ESP)	Praha (CZE)	Augsburg (GER)
1999	Ljubljana (SLO)	Ljubljana (SLO)	Bratislava (SVK)	Augsburg (GER)		Penrith (AUS)
1998	Liptovsky Mikulas	Ljubljana (SLO)	Augsburg (GER)	Wausau (USA)		La Seu d'Urgell (ESP)

	(SVK)					
1997	Bourg St.Maurice (FRA)	Bjoerbo (SWE)	Bratislava (SVK)	Ocoee (USA)		Minden (CAN)
1996	Ocoee (USA)	La Seu d'Urgell (ESP)	Augsburg (GER)	Praha (CZE)		Tres Coroas (BRA)
1995	Praha (CZE)	Ljubljana (SLO)	Mezzana (ITA)	Lofer (AUT)		Ocoee (USA)
1994	Nottingham (GBR)	Augsburg (GER)	Bourg St.Maurice (FRA)	La Seu d'Urgell (ESP)		Aichi Asahi (JPN)
1993	La Seu d'Urgell (ESP)	Lofer (AUT)	Augsburg (GER)	Minden (CAN)		Ocoee (USA)
1992	Murupara (NZL)	Launceston (AUS)	Nottingham (GBR)	Meran (ITA)		Bourg St.Maurice (FRA)
1991	Mezzana (ITA)	Augsburg (GER)	Reals Herault (FRA)	Minden (CAN)		Wausau (USA)
1990	Wausau (USA)	Savage River (USA)	Augsburg (GER)	Bourg St.Maurice (FRA)		Ljubljana (JUG)

Tabulka 8. P ehled závod ME (canoe slalom, 2013d)

rok	m sto	stát
2013	Krakow	Polsko
2012	Augsburg	N mecko
2011	La Seu d'Urgell	Špan lsko
2010	Bratislava	Slovensko
2009	Nottingham	Velká Británie
2008	Krakow	Polsko
2007	Liptovský Mikulá-	Slovensko
2006	L'Argentiere-La-Bessée	Francie
2005	Lublana	Slovinsko
2004	Skopje	Makedonie
2002	Bratislava	Slovensko
2000	Mezzana	Itálie
1998	Roudnice nad Labem	eská republika
1996	Augsburg	N mecko

Tabulka 9. P ehled závod MS junior /U23 (canoe slalom, 2013e)

rok	m sto	stát
2014	Penrith	Austrálie
2013	Liptovský Mikulá-	Slovensko
2012	Wausau	USA
2010	Foix	Francie

2008	Roudnice nad Labem	eská republika
2006	Solkan	Slovinsko
2004	Lofer	Rakousko
2002	Nowy Saez	Polsko
2000	Bratislava	Slovensko
1998	Lofer	Rakousko
1996	Lipno	eská republika
1994	Wausau	USA
1992	Sjoa	Norsko
1990	Tavanasa	TM ýcarsko
1988	La Seu d'Urgell	TMpan-Isko
1986	Spittal	Rakousko

Využití olympijských kanál po OH

5.1 Augsburg

Profesionální využití (závody)

P estofle je ve srovnání s ostatními olympijskými kanály výrazn nejstar-í (nebo práv proto), je Eiskanal v Augsburgu stále hojn využíván a to p edev-ím pro sv tové sout fle. Krom toho zde mají zázemí dva kluby - Augsburger Kayak Club a Canoe Schwaben Augsburg (Eiskanal Augburg, 2011).

Po OH v roce 1972 se na této trati konalo mnoho d leflitých závod , v letech 1985 a 2003 Augsburg hostil Mistrovství sv ta, dvakrát ve své historii se zde po ádalo Mistrovství Evropy a mezi lety 1990 a 2010 se zde tém kařdý rok konal závod sv tového poháru (krom let 1995, 1997, 2003 a 2006). Sv tový pohár se zde pojede i v ervnu 2013 a v srpnu 2014.

B hem zkoumaného období se zde konalo celkem 21 (resp. bude konat celkem 22) sv toých závod .

Tabulka 10. Augsburg

období 1990 ó 2014	po et sv toých závod	po et let na závod	po et závod na rok
25 let	22	1,14	0,88

Komerční využití (veřejnost)

Eiskanal je v sezóně přístupný veřejnosti a to především pro sjízdné kanyony na raftech. Otevřený je v pravidelných intervalech s výjimkou doby závodů, což je několikrát do měsíce, ve které informace jsou pro veřejnost k dispozici na internetu (Rafting Tours Augsburg, 2013). Oficiální stránky Eiskanalu jsou spravovány dvěma již výše zmíněnými profesionálními kluby, které zde mají své zázemí.

oficiální internetové stránky: <http://www.eiskanal-augsburg.de/index.html>

5.2 La Seu d'Urgell

Profesionální využití (závod)

Kanál La Seu je v podstatě po celou dobu své existence dějištěm mnoha závodů, včetně těch mezinárodních nejvyšší úrovně. V letech 1999 a 2009 se zde konalo mistrovství světa, v roce 2011 mistrovství Evropy a již celkem jedenáctkrát se zde jel závod světového poháru, přičemž další jsou plánovány na červenec 2013 a srpen 2014. Mezi další mezinárodní akce, které tato lokalita hostí, patří například Pyrenejský pohár nebo pohár Segre.

Během zkoumaného období se tu tedy uskutečnilo 14 (resp. uskutečnilo 16) světových závodů.

Tabulka 11. La Seu d'Urgell

období 1993 – 2014	počet světových závodů	počet let na závod	počet závodů na rok
22 let	16	1,38	0,73

Komerční využití (veřejnost)

Park del Segre nabízí dobré podmínky pro mnoho různých vodních sportů. Konkrétně nabízí park podle oficiálních stránek následující aktivity: rafting, jízdu na normálním i otevřeném kajaku, hydrospeed a vyjížďky na ekologickém člunu a horských kolech (Parc Olympic del Segre, 2013c).

Na vodním kanále je možno regulovat průtok vody a funguje zde i kladný systém řízení. Park je koncipován pro intenzivní využívání a umožňuje vytvářet skupiny v závislosti na jejich úrovni (začátečníci, pokročilí, výkonnostní). Celoroční provoz parku

zajišťuje mechanický systém a malá hydroelektrárna, která reguluje průtok vody. Park má pro veřejnost k dispozici kalendář s rozpisem termínů pro zamlouání tréninkových lekcí včetně možnosti ubytování a slevami pro pravidelné zájemce a skupiny (Parc Olympic del Segre, 2013b).

oficiální internetové stránky: <http://www.parcolimpic.cat/>

5.3 Ocoee

Profesionální vyuffití (závody)

V roce 2001 se zde měl konat závod světového poháru, ale kvůli teroristickým útokům na New York a Washington byl zrušen. Ocoee figurovalo jako poměrně pravidelné hostitelské místo světových závodů v mezidobí let 1993 a 2000, když před samotným konáním OH se zde konaly i závody světového poháru. Absence světového závodu po roce 2000 se dá odvodnit velmi nákladným provozem a také novými konkurenčními kanály na území USA.

Během zkoumaného období po OH se zde uskutečnily dva světové závody.

Tabulka 12. Ocoee

období 1997 – 2014	počet světových závodů	počet let na závod	počet závodů na rok
18 let	2	9	0,11

Komerční vyuffití (veřejnost)

Kvůli obrovské finanční nákladnosti je v současnosti trať zaplavována pouze o letních víkendech, kdy zde probíhají komerční vyuffitky pro turisty na raftech a luncích. Slalomové branky byly trvale odstraněny, a protože je řeka jen málokdy zavodněná, slouží OWC primárně jako každodenní rekreační a vzdělávací středisko vyuffitvané především pro horskou turistiku a cyklistické vyuffitky (U. S. Department of Agriculture, n.d.). V první dekádě po skonění her přilákalo OWC přes 300 000 návštěvníků ročně, pro něž jsou k dispozici turistické trasy o celkové délce téměř 50 km spolu se vzdělávacími programy o ochraně přírody (Hightower, 2006).

Podle dohody s Tennessee Valley Authority s platností na 13 let je horní tok řeky Ocoee (tedy i část s OWC) zavodněván o letních víkendech, tedy 34 dní v roce (Tennessee

Valley Authority, 2013a). Střední tok je pro rafting vyuffiván ast ji, protože není tak náro ný na sjízdnost a voda je zde vypou-t na 106 dní za rok (Tennessee Valley Authority, 2013b)..

oficiální internetové stránky: <http://www.ocoerafting.com/>

5.4 Penrith

Profesionální vyuffití (závody)

Penrith je střediskem p edev-ím australské kanoistiky (trénuje zde například australská reprezentace), ale ani ve sv tové konkurenci se v-ak neztratí. Sv tové akce pořádá relativně pravideln , v roce 2005 se zde konalo mistrovství sv ta ve slalomu a freestyle. Nejbliží významnou akcí bude mistrovství sv ta junior a kategorie do 23 let v dubnu 2014 (International Canoe Federation, 2013e).

B hem zkoumaného období se zde uskute nilo p t (resp. uskute ní -est) sv toových závod .

Tabulka 13. Penrith

období 2001 ó 2014	po et sv toových závod	po et let na závod	po et závod na rok
14 let	6	2,33	0,43

Komer ní vyuffití (ve ejnost)

Potenciál Penrith Whitewater Stadium ani po skon ení her nevyprchal. Dnes je to plně funk ní komer n úsp -ný sportovní areál nabízející výborné podmínky pro profesionální sportovce i ve ejnost hledající adrenalin. Za ukázkový projekt ho považuje například i sekretá svazu kanoistiky Ivo Eichler (Su-ovský, 2012). Whitewater Parks International (2011) ozna uje sportovi-t v Penrithu za jediný komer n udržitelný a finan n úsp -ný projekt svého druhu. Jeho m sí ní obrat se pohybuje okolo 100 000 australských dolar (61 000 euro) s istým ziskem asi tvrtiny této ástky (Hydrostadium, 2013a).

Ve ejnosti je park k dispozici od zá í do ervna a nabízí tradi ní aktivity jako sjezdy na raftech, kanoích a kajacích. Speciální nabídku pro ve ejnost tvo í šswifwater rescue, což je záchraná ský kurz v podmínkách divoké vody (Penrith Whitewater Stadium, 2013).

oficiální internetové stránky: <http://www.penrithwhitewater.com.au/pages/home.asp>

5.5 Athény

Profesionální vyuffití (závody)

V dubnu 2004, tedy ještě před konáním her, se zde uskutečnil závod světového poháru, a další dvě kola pořádaly Athény ve dvou následujících letech po skončení OH. Kvůli provozu slané vody je ale provoz kanálu poměrně drahý a nehodí se k pravidelnému vyuffívání. Proto se zde v současné době již pravidelně nezávodí a areál se přeměnil na tematický zábavní park (Karastoyanova, 2010).

Olympijský kanál se vyuffívá alespoň pro tréninkové kempy, které se zde konaly v letech 2008 a 2010 (International Canoe Federation, n.d.).

Během zkoumaného období se zde uskutečnily dva světové závody.

Tabulka 14. Athény

období 2005 – 2014	počet světových závodů	počet let na závod	počet závodů na rok
10 let	2	5	0,20

Komerční vyuffití (veřejnost)

Sportovní a zábavní park nabízí ve veřejnosti podobné atrakce jako vyuffívané parky, ale není příliš úspěšný.

oficiální stránky (webové stránky): <http://www.hellinikonparks.gr/hellinikonparks/index.html>

5.6 Shunyi

Po OH se měl areál stát nejvýznamnějším prázdninovým střediskem v severovýchodním Pekingu. Měl být vyuffíván pro závody, tréninky i rekreaci a posloužit jako smysluplný olympijský odkaz (Lei, 2006). Tyto ambiciózní cíle však zatím naplněny nebyly a nic nenapovídá tomu, že by se to v blízké budoucnosti mělo změnit. Pekingský kanál nenašel po skončení her trvalé vyuffití a přišlo na řadu pokusy o oživení areálu. Rezort Shunyi se rozhodl investovat 300 milionů CNY⁷ na výstavbu okruhu pro závody formulí. Okruh byl

⁷ zkratka pro čínskou měnu jüan

dokončen v říjnu 2010, ale probíhal zde jen jeden závod. Projekt nebyl hodnocen úspěšně, nebo se nepodařilo získat statut pro konání závodů mistrovství světa.

Po skončení OH se zde sice konalo několik akcí, jako například festival dračích lodí v roce 2012, konzistentní využití parku dosud nenastalo. Umělý kanál pro vodní slalom se v současnosti nevyužívá vůbec, druhý kanál se stojatou vodou našel alespoň užití využití, když zde místní jachtařský klub pořádá lekce plachtění pro veřejnost (Anonymous, 2012c).

Během zkoumaného období se zde nekonal žádný závod světové kategorie ve slalomu na divoké vodě.

Tabulka 15. Shunji

období 2009 – 2014	počet světových závodů	počet let na závod	počet závodů na rok
6 let	0	-	0

Profesionální využití (závod): ne

Komerční využití (veřejnost): ne

oficiální internetové stránky: ne

5.7 Lee Valley

Komerční využití (veřejnost)

Lee Valley White Water Centre má podporit již nyní velmi populární sport ve Velké Británii tím, že nabídne nejen sportovní zázemí během OH, ale především bude olympijským odkazem sloužící sportovcům i veřejnosti po skončení her. Stedisko chce nabídnout své služby sportovním klubům, univerzitám i školám. Zároveň si organizátoři slibují pozvednutí povědomí britské i světové veřejnosti o Broxbourne a regionu Hertfordshire, v čemž jim má pomoci nově vytvořená informační středisko poskytující informace ohledně vodního parku i tamní oblasti.

Lee Valley Regional Park byl jediným vodním kanálem, který byl veřejnosti přístupný ještě před zahájením her. Po jejich skončení se projevilo, že londýnské vodní sportoviště má velké ambice i do budoucna. Kromě olympijské trati je zde k dispozici i trať pro středně pokročilé, díky čemuž má areál předpoklady stát se prvotním zájmem pro kanoisty i kajakáře všech výkonnostních úrovní a hlavní volnočasovou atrakcí nabízející sjezd divokých

pe ejí na raftech. Po skon ení her se stal park vlastnictvím Lee Valley Regional Park Authority, která zaji–uje i jeho financování. Provozovatelé o ekávají, fle by park mohlo nav–tít ro n afl 70 000 lidí a doufají ve výnosy kolem £50 000 denn , cofl by kompenzovalo obrovské výdaje za energii pouflitou k pumpování vody do kanálu (Beard, 2010).

Lee Valley White Water Centre nabízí mnoho mořností, jak si uřít adrenalin na divoké vod . Pro úplné za áte níky je nejvhodn j–í rafting, park ale nabízí za áte nické kurzy i na kajacích a kanoích a to jak rekrea n pro ve ejnost, tak závodn pro mládeř. Pro zku–ené sjezda e je zde pak mořnost slořit zkou–ku kompetence, která jim umořní vyuřřívát olympijský kanál, kde trénuje nap íklad i britská reprezentace. Provoz parku je celoro ní, pro ve ejnost k dispozici tém kdykoli, s výjimkou termín , kdy se zde konají závody (Lee Valley, 2013).

Profesionální vyuřřití (závody)

První akce sv tového formátu po skon ení OH se zde bude konat v roce 2015, kdy bude Lee Valley White Water Centre hostit sv tový –ampionát ve slalomu na divoké vod . B hem zkoumaného období se zde nekonal řádný závod sv tové kategorie ve slalomu na divoké vod .

Tabulka 16. Lee Valley

období 2013 ó 2014	po et sv tových závod	po et let na závod	po et závod na rok
2 roky	0	-	0

oficiální internetové stránky:

<http://www.visitleevalley.org.uk/en/content/cms/outdoors/watersports/>

6. DISKUZE

Tabulka 17. Pohled výsledků měření

olympijský kanál	počet let na závod	počet závodů na rok	komerční využití
Augsburg	1,14	0,88	ano
La Seu d'Urgell	1,38	0,73	ano
Penrith	2,33	0,43	ano
Athény	5,00	0,20	ano
Ocoee	9,00	0,11	části ano (letní víkendy)
Lee Valley	-	0	ano
Shunyi	-	0	ne

Z výsledných hodnot se zjevně v tabulce vyplývá, že nejvíce využívaným olympijským kanálem pro závody světové kategorie je Eiskanal v Augsburgu, který je zároveň ve věku nejstarší. Druhým v pořadí je německý La Seu d'Urgell, ale lze vidět, že rozdíly koeficientů x a y jsou mezi nimi minimální a dá se říci, že využívání obou kanálů v rámci světových závodů je pravidelné a velmi časté. V době mimo závody a tréninky profesionálů jsou oba hojně využívány i ze strany veřejnosti.

Kanál v australském Penrithu je také co se týče sledovaných závodů ICF relativně využíván, rozdíl v porovnání s předchozími dvěma ufl je ale výrazný. Jak již bylo zmíněno, Penrith je centrem spíše australské kanoistiky, ze zkoumaných olympijských kanálů je však nejvyužívanějším kanálem pro světové závody mimo Evropu. Sportovní areál, který byl v Penrithu po skončení OH v Sydney vytvořen, je podle dostupných zdrojů označován za komerčně nejúspěšnější. Umělý vodní kanál je veřejnosti k dispozici celých deset měsíců v roce.

OH v Athénách byly specifické tím, že se po jejich ukončení poprvé výrazně začalo hovořit o olympijském deficitu a budoucnosti sportovní. Pro měky bylo důležité, že se hry po více než sto letech vrátily do své školky a organizátoři obtovali jejich přípravám nemalé finanční prostředky, aniž by dostatečně promysleli, jak nově postavená sportovní po OH využijí. Jejich nynější stav výrazně souvisí s tamní ekonomickou situací. Vzhledem k finanční krizi suflující Evropu již několik let je těžko, jako její zatím nejvíce obto, neschopno adekvátně zajistit provoz těchto zařízení. Sportovní, do nich se vložily nemalé investice, jsou nyní trnem v očích veřejnosti, která trpí finančními problémy a vysokou nezaměstnaností.

Nerozumné hospodaření českých politiků se projevilo i v plánování OH v Athénách. Důraz byl kladen na výsostně dokončení přípravy sportoviště, ale na možnosti jejich dalšího využití se příliš nemyslelo, což přiznal i generální tajemník pro sport Panagiotis Bitsaxis (AFP, 2012).

Česká vláda přitom zamýšlela provést privatizaci sportoviště, s tímto plánem nebyla ale úspěšná, což dávají mnozí za vinu především na znehodnocení systému, nesprávnému řízení a zkorumpovanému prostředí. Areál, kde se nacházel kanál pro sjezd na divoké vodě, se měl proměnit ve vodní zábavní park. Tento plán byl jedním z mála, které se dokázaly zrealizovat. Park zde funguje, jeho součástí je i umělá slalomová dráha, kromě dvou kolovozových pohárů se zde však po OH žádný větší závod nekonal. Na druhou stranu zdejšího kanálu využívají reprezentace mnoha zemí pro trénink v přírodních kempch.

Americký kanál na Ocoee také nebyl během sledovaného období po OH profesionálně využíván. Důvodem je především jeho drahý provoz ale také jiné nově otevřené kanály v USA, jako například v U. S. National Whitewater Center v Charlotte ve státě North Carolina, které vzniklo v roce 2006 (U. S. National Whitewater Center 2013) a trénuje zde mimo jiné i americká reprezentace, nebo kanál Wausau na řece Wisconsin, který v rámci USA hostí nejvýznamnější světové akce (Wausau Whitewater 2013). Kanál na Ocoee je tedy využíván již jen rekreací, a to pouze o letních víkendech, kdy je trať zaplavována vodou z přehrad.

Využití Lee Valley White Water Centre je prozatím téměř hodnotit, neboť od OH uplynul pouze necelý rok. Potenciál sportovního areálu je však vysoký a lze vidět, že v tomto případě byla stavba umělé slalomové dráhy, jako ostatní i dalších olympijských sportovišť, plánována i s přehledem do budoucna. Organizátoři her v Londýně se na olympijský odkaz zaměřili velice důkladně, a pokud neměla být sportoviště adekvátně využívána i po OH, byla koncipována jen jako dočasná a po hrách rozebrána.

Lee Valley je zatím využíváno především ve ejnostech (celoročně) a profesionálně pro trénování a konání menších závodů. První větší světové akce se zde bude konat v roce 2015, kdy Londýn hostí Mistrovství světa ve vodním slalomu. Do budoucna je zde velký potenciál pro Lee Valley, že se stane podobným hostitelem velkých světových závodů, jako jsou Augsburg a La Seu d'Urgell.

OH v Pekingu byly, což se týká sportovišť, podobným případem jako Athény, také nebyl dopředu zřejmý jejich budoucí úspěch. Ale na rozdíl od Čechů to pro Čínu nebylo tak důležitým z ekonomického hlediska. Hlavním důvodem pro hry v Pekingu bylo zviditelnit město a zemi ve světě, návratnost investovaných financí nebyla tak důležitá. Proto velká většina

olympijských sportoviš, um ěly vodní kanál nevyjímaje, lefí od ukon ení her ladem a nijak se nevyuflívá.

P edpoklad uvedený v kapitole 3., který se týkal dostupnosti a mnoflství informací, se potvrdil, na zpracování a výsledky práce to v-ak nem lo výrazn j-í vliv.

7. ZÁVĚR

Hlavním cílem této práce bylo uceleně zpracovat, upřesnit a kriticky analyzovat pohled poznatků o stavu a vyuffívání umělych vodních kanálů, které byly vybudovány pro účely OH mezi lety 1972 a 2012.

V první části práce jsem se vnovala teoretickým poznatkům z oblasti olympijských her a kanoistiky. Byly představeny koncepty jako olympijské hnutí i olympijské disciplíny, Mezinárodní kanoistická federace atd. a charakterizovány jednotlivé olympijské slalomové dráhy.

Jedním z vytyčených úkolů práce bylo shromáždit dostupnou literaturu k tématu a vyhledat potřebné informace. Dále jsem si měla vytvořit kritéria pro hodnocení vyuffitelnosti jednotlivých kanálů. Ta jsem si stanovila dvě:

- průměrný počet světových závodů na kanále za rok, resp. počet let připadajících na jeden závod,
- komerční vyuffívání umělych slalomových drah.

V rámci hodnocení kritérií jsem zpracovala pohled nejdleších mezinárodních závodů a jejich míst konání a shromážдила dostupné informace o stavu jednotlivých kanálů v současnosti a jejich přístupnosti veřejnosti. Následně jsem stanovená kritéria vyhodnotila a jednotlivé olympijské kanály seřadila v tabulce od nejvíce vyuffívaného k nejméně vyuffívanému.

Kromě kanálu v Pekingu jsou veřejnosti přístupné všechny kanály na Oceánii ale jen omezeně. Nejvyuffívanějším kanálem co se týká hlavních světových závodů je Augsburg, těsně následuje La Seu d'Urgell, dále v pořadí jsou Penrith, Athény, Oceánii, Lee Valley a Shunyi.

Myslím si, že se mi vytyčené úkoly i cíl práce podařilo splnit. Tato bakalářská práce se může stát teoretickým podkladem pro další zkoumání této problematiky.

8. SOUHRN

Bakalářská práce se zabývá využitím olympijských kanálů pro vodní slalom po skonění her. Hlavním cílem bylo zjistit, jak často byly využívány pro vybrané závody světové kategorie ve zkoumaném období a zda jsou k dispozici ve stejnosti.

Slalom na divoké vodě je v současnosti stále populárnějším sportem a své místo mezi olympijskými sporty má jistě, zdá se, zajištěné. Jeho ponechání na olympijském programu bylo však předmětem diskuzí, neboť budování umělých slalomových drah je výraznou zátěží rozpočtu pro hostitelská města. I proto je důležité, aby byla tato sportoviště využívána i po OH a investice do nich nebyly zbytečné.

V první části práce jsou rozebrány teoretické poznatky za účelem uvedení do problematiky. V další části je představeno všech sedm dosavadních olympijských kanálů. Následující část práce se věnuje samotnému výzkumu, jehož výsledky jsou shrnuty v diskuzi. Z práce vyplývá, že všechny kanály ať už z OH v Pekingu jsou stále (v různé míře) využívány, přičemž z hlediska světových závodů jsou nejdříve Eiskanal v Augsburgu a La Seu d'Urgell.

9. SUMMARY

This thesis deals with the use of Olympic canoe slalom courses after the Games. The main objective was to determine how often they were used for selected world ó class races in certain period of time and if they are available to the public.

Popularity of whitewater slalom is increasing and its place among the Olympic sports seems to be secured. Its preservation on the Olympic program, however, was the subject of discussion as to building an artificial slalom course is a significant burden for the budget of the host city. That is why it is important that these venues are being used also after the Games are over and investments will not be in vain.

The first part of the thesis presents theoretical insights to the problem. In the next section there are introduced all seven Olympic canoe slalom courses. The following part focuses on the very research, the results of which are summarized in the discussion. The results show that all venues except the one in Beijing are still (in varying degrees) being used, and that the most important in the terms of the world races are the Eiskanal in Augsburg and La Seu d'Urgell.

10. REFERENČNÍ SEZNAM

- Bílý, M., Krámar, B. & Novotný, P. (1998). *Základy kanoistiky*. Praha: Karolinum.
- Bílý, M., Krámar, B. & Novotný, P. (2001). *Kanoistika*. Praha: Grada Publishing.
- Jarošová, D. (2007). *Metodologie výzkumu*. Ostrava: VUTB a Technická univerzita Ostrava.
- Kosík, M. (2010). *Olympismus*. Brno: Tribun EU.
- Malý, J., Mudra, V. & Navrátil A. (2010). *Sportovní stavby*. Praha: České vysoké učení technické v Praze.
- Těkr, V. (1995). *Olympijské hnutí a olympijské hry*. Olomouc: FTK UP.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- AFP (2012). Athens Olympics venues become new Greek ruins. Retrieved 14.5.2013 from the World Wide Web: <http://www.youtube.com/watch?v=UTY9ZzXTyW4>.
- American Whitewater (2006). Ocoee, Tennessee, US. Retrieved 12.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.americanwhitewater.org/content/River/detail/id/1781>.
- Anonymous (2003). The Official Report of the Organizing Committee for the Games of the XXth Olympiad Munich 1972, Volume 2: The constructions. Retrieved 18.5.2013 from the World Wide Web: <http://la84foundation.org/6oic/OfficialReports/1972/1972s2pt2.pdf>
- Anonymous (2007a). Shunyi Rowing a Canoeing Park Delivered. Retrieved 14.5.2013 from the World Wide Web: <http://en.beijing2008.cn/cptvenues/venues/src/headlines/n214116110.shtml>.
- Anonymous (2007b). Beijing diverts river to improve eco-environment around Olympic venue. *BBC Monitoring Asia Pacific*. Retrieved from the PROQUEST database on the World Wide Web: <http://search.proquest.com/docview/460880823/13A6E61989E49BFF0CA/24?accountid=16730#center>.
- Anonymous (2008). (Beijing Olympics) Beijing to host final Olympic test event. *Xinhua News Agency - CEIS*. Retrieved from the PROQUEST database on the World Wide Web: <http://search.proquest.com/docview/452106264/fulltext/13A6E61989E49BFF0CA/6?accountid=16730>.
- Anonymous (2010). Londýn klade důraz na využití olympijských sportovišť i po skončení her. Retrieved 12.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.mr-sport.cz/news/londyn-klade-duraz-na-vyuziti-olympijskych-sportovist-i-po-skonceni-her/>.
- Anonymous (2012a). Canoeing in la Seu d'Urgell. Retrieved 18.5.2013 from the World Wide Web: http://canoeslalomseu.parcolimpic.cat/canoeinglaseu_eng.htm#.

- Anonymous (2012b). London 2012 slalom canoeing venue opens at Waltham Cross. Retrieved 18.5.2013 from the World Wide Web: <http://www.hertfordshiremercury.co.uk/Cheshunt-and-Waltham/London-2012-slalom-canoeing-venue-opens-at-Waltham-Cross.htm>.
- Anonymous (2012c). A Tale of Two Parks: Shunyi Olympic Rowing-Canoeing Park. Retrieved 18.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.beijing-kids.com/blog/Sisi-Chen/2012/07/26/A-Tale-of-Two-Parks-Shunyi-Olympic-Rowing-Canoeing-Park>.
- Asociace DOL (2010). Um lé trati pro vodní slalom ó nová forma rekrea ního a sportovního vyuffívání vodních cest. Retrieved 6.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.asociace-dol.cz/zahranicni-priklady/79-umele-trati-pro-vodni-slalom---nova-forma--rekreacniho-a-sportovniho-vyuzivani-vodnich-cest>.
- Australian Canoeing (n.d.). Penrith Whitewater Stadium. Retrieved 6.6.2013 from the World Wide Web: http://www.canoe.org.au/?Page=2205&MenuID=About_Us%2F1%2F616%2F%2CDisciplines%2F97%2F0%2F0%2CCanoe_Slalom%2F82%2F2150%2F0%2CSlalom_History_and_Rules%2F20169%2F0%2F0.
- Athens Organising Committee for the Olympic Games (2004). Official Report of the XXVIII Olympiad. Homecoming of the Games ó Organisation and Operations. Retrieved 12.6.2013 from the World Wide Web: <http://library.la84.org/6oic/OfficialReports/2004/or2004a.pdf>.
- Barlow, K. (2008). Canoeists and kayakers looking to avoid the hits. Retrieved 1.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.abc.net.au/news/stories/2008/08/02/2322299.htm?site=olympics/2008>.
- Beard, M. (2010). Rapids of Rockies come to Herts for 2012 Olympic canoeists. Retrieved 13.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.standard.co.uk/news/rapids-of-rockies-come-to-herts-for-2012-olympic-canoeists-6472660.html>.
- Canoe slalom (2013a). Result Lists ó World Championships. Retrieved 21.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeslalom.net/int/results/wm.html>.
- Canoe slalom (2013b). Result Lists ó World Cup ó Final Ranking. Retrieved 21.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeslalom.net/int/results/wc.html>.
- Canoe slalom (2013c). Result Archive. Retrieved 21.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeslalom.net/archive/index.html>.
- Canoe slalom (2013d). Result Lists ó European Championships. Retrieved 21.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeslalom.net/int/results/em.html>.
- Canoe slalom (2013e). Result Lists ó Junior World Championships. Retrieved 21.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeslalom.net/int/results/jwm.html>.
- Eiskanal Augburg (2011). Eiskanal Augburg. Retrieved 21.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.eiskanal-augsburg.de/index.html>.

- Hightower, C. (2006). Olympics still golden for Ocoee. *Knight Ridder Tribune Business News*. Retrieved from the PROQUEST database on the World Wide Web: <http://search.proquest.com/docview/459917315/13A662F36884A8D3660/31?accountid=16730>.
- Hiskey, M. (1996). After the GAMES OCOEE WHITEWATER CENTER Groups want venue to be more than just a memory. *The Atlanta Journal the Atlanta Constitution*. Retrieved from the PROQUEST database on the World Wide Web: <http://search.proquest.com/docview/293297067/13A661F48101766D9C9/17?accountid=16730>.
- Hydrostadium (2013a). Sydney. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/projects/white-water-stadium/sydney/?lang=en>.
- Hydrostadium (2013b). Athenes. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/projects/white-water-stadium/athenes/?lang=en>.
- Hydrostadium (2013c). Principles and Stakes. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/principe-et-enjeux-uk/?lang=en>.
- Hydrostadium (2013d). Mobile Obstacles. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/specifics-equipments/mobile-obstacles/?lang=en>.
- Hydrostadium (2013e). Pumping Station. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/specifics-equipments/mobile-obstacles-2/?lang=en>.
- Hydrostadium (2013f). Conveyor Belt. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/specifics-equipments/conveyor-belt/?lang=en>.
- International Canoe Federation (2013a). Continental Associations. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeicf.com/icf/AboutICF/Structure-of-the-ICF/Continental-Associations.html>.
- International Canoe Federation (2013b). Canoe Disciplines. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeicf.com/icf/Aboutoursport.html>.
- International Canoe Federation (2013c). World Championships. A Short History. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeicf.com/icf/Canoe-Events/World-Champs.html>.
- International Canoe Federation (2013d). Continental Championships. Retrieved 15.6.2013 from the World Wide Web: <http://canoeicf.com/icf/Canoe-Events/Continental.html>.

- International Canoe Federation (2013e). World Championships Junior + U23 canoe slalom.. Retrieved 15.6.2013 from the World Wide Web: <http://penrith2014.worldchampionships.events.slalom.canoeicf.com/>.
- International Canoe Federation (2012a). Slalom in Olympic Games Barcelona 1992. Retrieved 20.6.2013 from the World Wide Web: <http://laseudurgell2013.worldcup.events.slalom.canoeicf.com/en/parc-ol%C3%ADmpic-del-segre-la-seu-durgell/20-years-olympic-slalom>.
- International Canoe Federation (2012b). Parc Olympic del Segre. Retrieved 20.6.2013 from the World Wide Web:<http://laseudurgell2013.worldcup.events.slalom.canoeicf.com/en/parc-ol%C3%ADmpic-del-segre-la-seu-durgell>.
- International Canoe Federation (n.d.). The Athens Olympic Canoe Slalom course becomes venue for training camp. Retrieved 20.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeicf.com/icf/NewsGallery/News-Archive/January-2010/Athens-Olympic-Canoe-Slalom-course-becomes-venue-for-training-camp-.html>.
- International Olympic Committee, (2012a). Factsheet. The Olympic Movement. Retrieved 20.6.2013 from the World Wide Web: http://www.olympic.org/Documents/Reference_documents_Factsheets/The_Olympic_Movement.pdf.
- International Olympic Committee, (2012b). Factsheet. LEgacies of the Games. Retrieved 20.6.2013 from the World Wide Web: http://www.olympic.org/Documents/Reference_documents_Factsheets/Legacy.pdf.
- Karastoyanova, E. (2010). Fun and sport in the Olympic facility in canoe-kayak slalom in Helliniko. Retrieved 8.6.2013 from the World Wide Web: http://www.grreporter.info/en/fun_and_sport_olympic_facility_canoekayak_slalom_helliniko/2379.
- Lee Valley (2013). Lee Valley White Water Centre. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.visitleevalley.org.uk/go/whitewater/#white-water-canoeing-and-kayak>.
- Lei, L.(2006). Beijing suburbs to have state-of-the-art water sports venue. *China Daily*. Retrieved from the PROQUEST diabase on the World Wide Web: <http://search.proquest.com/docview/257988725/13A6EBDA6FA3F5EF00F/30?accountid=16730>.
- London Legacy Development Corporation (2013). What we Aim to Achieve. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.londonlegacy.co.uk/about-us/what-we-aim-to-achieve/>.
- Mezinárodní olympijský výbor (2004). OLYMPIJSKÁ CHARTA. Retrieved 20.6.2013 from the World Wide Web: http://www.olympic.cz/www/docs/2012_olympijska_charta_2011_final.doc.

- Nash, C., Dungworth, D. & Doyle, T. (2011). Delivering London 2012: the Lee Valley White Water Centre. Retrieved 8.5.2013 from the World Wide Web: <http://www.whitewaterparks.com/ICE%20LVWWC%20paper%20Jan2012.pdf>.
- Oliver, M., O'Mahony, J. & Palmer, D. (2012). London 2012 Olympics: venue guide. Retrieved 20.5.2013 from the World Wide Web: <http://www.telegraph.co.uk/sport/olympics/7908313/London-2012-Olympics-venue-guide.html>
- Olympic.org (2012). Lee Valley White Water Centre. Retrieved 10.5.2013 from the World Wide Web: <http://www.london2012.com/venue/lee-valley-white-water-centre/>.
- Olympic.org (2013a). The Olympic Movement. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.olympic.org/content/The-IOC/Governance/Introductionold/>.
- Olympic.org (2013b). National Olympic Committees. Retrieved 10.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.olympic.org/ioc-governance-national-olympic-committees>.
- Parc Olympic del Segre (2013a). Training Offers in Parc del Segre. Retrieved 8.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.parcolimpic.cat/fixxers/ofertes-entrenament/angles>.
- Parc Olympic del Segre (2013b). The Olympic Park. Retrieved 8.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.parcolimpic.cat/en/en/the-park/the-olympic-park>.
- Parc Olympic del Segre (2013c). Activities. Retrieved 8.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.parcolimpic.cat/en/activities>.
- Penrith Whitewater Stadium (2013). Get wet at whitewater! Retrieved 8.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.penrithwhitewater.com.au/pages/home.asp>.
- Prono, J. M. (2005). ICF Slalom Racing World Cup Series Ranking. Retrieved 22.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.canoeslalom.net/archive/2005/2005-10-02-weltcup-gesamtergebnis.zip>.
- Rafting Tours Augsburg (2013). Rafting Deutschland. Retrieved 11.6.2013 from the World Wide Web: <http://raftingcanyoning.com/rafting/rafting-deutschland/eiskanal-augsburg>.
- Rich, S. C. (2012). The LEGO - like Building Blocks of the Olympic Slalom Canoe. Retrieved 22.6.2013 from the World Wide Web: <http://blogs.smithsonianmag.com/design/2012/08/the-lego-like-building-blocks-of-the-olympic-slalom-canoe/>
- Sydney Organising Committee for the Olympic Games (2001). Official Report of the XXVII. Olympiad. Volume One: Preparing for the Games. Retrieved 12.6.2013 from the World Wide Web: <http://library.la84.org/6oic/OfficialReports/2000/2000v1.pdf>.
- Su-ovský, A. (2012). Vodní slalom na OH zachránili Češi. Retrieved 15.6.2013 from the World Wide Web: <http://hn.ihned.cz/c1-56828270-vodni-slalom-na-oh-zachranili-cesi>.
- Tennessee Valley Authority (2013a). Ocoee 3 Dam Recreational Releases Schedule. Retrieved 2.6.2013 from the World Wide Web: http://www.tva.com/river/recreation/sched_ocoee3.htm.

- Tennessee Valley Authority (2013b). Ocoee 2 Dam Recreational Releases Schedule. Retrieved 2.6.2013 from the World Wide Web: http://www.tva.com/river/recreation/sched_occoe2.htm.
- The Independent (2008). After the Party: What happens when the Olympics leave town. Retrieved 2.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.independent.co.uk/sport/olympics/after-the-party-what-happens-when-the-olympics-leave-town-901629.html>
- U. S. Department of Agriculture (n.d.). Ocoee Whitewater Center. Retrieved 2.6.2013 from the World Wide Web: http://www.fs.usda.gov/Internet/FSE_DOCUMENTS/stelprdb5275542.pdf.
- U. S. National Whitewater Center (2013). U. S. National Whitewater Center. Retrieved 21.6.2013 from the World Wide Web: <http://usnwc.org/about/>.
- Wausau Whitewater (2013). Wausau Whitewater History. Retrieved 23.6.2013 from the World Wide Web: <http://wausauwhitewater.org/contact-us/history/>.
- Whitewater Parks International (2011). Penrith Whitewater Stadium. Retrieved 2.6.2013 from the World Wide Web: <http://www.whitewaterparks.com/penrith.htm>.

10. P ÍLOHY

Augsburg⁸

La Seu d'Urgell⁹

⁸ <http://www.panoramio.com/photo/64665319>

⁹ <http://www.panoramio.com/photo/48018380>

Penrith¹⁰

Athény 2004¹¹

¹⁰ <http://www.penrithwhitewater.com.au/pages/slalom-training-at-penrith-whitewater.asp>

¹¹ <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/projects/white-water-stadium/athenes/?lang=en>

Peking 2008¹²

Lee Valley White Water Centre¹³

¹² <http://www.hydrostadium.com/white-water-engineering/projects/white-water-stadium/beijing/?lang=en>

¹³ http://www.eadt.co.uk/news/lee_valley_white_water_centre_that_was_scene_of_firefighters_death_was_purpose_built_for_2012_olympics_1_1549577

Peking 2012¹⁴

¹⁴ http://rendezvous.blogs.nytimes.com/2012/07/15/ruin-porn-the-aftermath-of-the-beijing-olympics/?_r=0